

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määruse „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus“ eelnõu (edaspidi eelnõu) kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitikate rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel.

Käesoleva Õiglase Ülemineku Fondist (edaspidi *ÕÜF*) rahastatava eelnõu abil panustatakse Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027 (edaspidi rakenduskava) prioriteedi „Õiglane üleminek“ erieesmärgi „võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja Pariisi kokkuleppe alusel 2050. aastaks liidu kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, tööhõivealaste, majanduslike ja keskkonnamõjudega“ tegevussuunda „Majandus ja töajõud“. Eelnõu hõlmab rakenduskava meetme nr 21.6.1.1 „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus“ sekkumist „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus (sh tööstus)“.

Rakenduskava kohaselt on Eestis õiglase ülemineku sihtpiirkonnaks Ida-Viru maakond, mida kliimanetraalsele majandusele üleminek Eestis enim mõjutab ja mille majandust on vaja seetõttu ümber kujundada, eesmärgiga seda mitmekesistada ja luua uusi kõrge lisandväärtusega töökohti. Kooskõlas eeltooduga, toetatakse eelnõu alusel seega suuremahuliste investeeringute kaasamist ja seeläbi uute, kõrgema lisandväärtusega töökohtade ning ettevõtete teket. Lisaks tootmise käivitamiseks või teenuste pakkumiseks vajaminevatele põhivarainvesteeringutele võimaldab eelnõu ka teadus- ja arendustegevuse (edaspidi *TA tegevus*) elluviimise ning töötajate koolitamise toetamist juhul, kui need on oluliseks eelduseks põhivarainvesteeringute tegemisel ja eelnõu eesmärkide ning tulemuste saavutamisel.

Õiglase ülemineku peamiseks sihtgrupiks on rakenduskava kohaselt nii uued kui ka olemasolevad, peamiselt väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes on huvitatud teadus- ja tehnoloogiamahukate ärimudelite arendamisest ning seeläbi töökohtade loomisest Ida-Viru maakonnas.

Eelnõu ja selle alusel toetatavad projektid ning projektide tegevused aitavad ühtlasi kaasa Eesti pikaajalise strateegia „Eesti 2035“ sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisele.

Eelnõu avaldab positiivset mõju samuti järgnevale:

- riigieelarve tulemusvaldkonna „teadus- ja arendustegevus ja ettevõtlus“ programmi „ettevõtluskeskkond“ meetme „tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute tegemise stimuleerimine“ tegevuste „ettevõtete finantseerimisvõimaluste ja kapitali kättesaadavuse parandamine (laenud ja käendused) ning „välisinvesteeringute kaasamise toetamine ning investeeringuid toetava keskkonna kujundamine (sh usaldusväärsuse tagamine ja riskide maandamine)“ elluviimisele;
- Eesti teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava (edaspidi *TAIE*) üldeesmärgi „Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostöös Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele“ ja suuna „ettevõtluskeskkond“ alaeesmärgi „Eesti ettevõtluskeskkond soodustab ettevõtlikkust ning

teadusmahuka ettevõtluse teket ja kasvu, kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste loomist ja eksporti ning investeeringuid kõigis Eesti piirkondades“ saavutamisse. Arvestades, et investeeringud TA tegevustesse on käesolevas eelnõus toetatav tegevus, kuid mitte toetuse taotlemise eelduseks, siis panustab eelnõu kaudselt ka TAIE suuna „teadmussiire“ alaeasmärgi „Eesti areng tugineb teaduspõhistele ja innovaatilistele lahendustele“ ja tabeli 1 punktides 4–6 toodud mõõdikute sihttasemetega saavutamisele.

Tabel 1. TAIE mõõdikud, millesse eelnõu alusel toetuse andmine otseselt või kaudselt panustab

TAIE mõõdik	Sihttase aastal 2035	Viimane teadaolev tase ja aasta
1. Eesti tööjõu tootlikkus EL keskmisest	110%	78,7% (2019)
2. Kaupade ja teenuste eksport	43 mld eurot	19 mld eurot (2020)
3. Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL-27 keskmisest	59%	41% (2020)
4. Erasektori TA kulutuste tase SKP-st	2%	0,98% (2020)
5. Ettevõtete investeeringud mittemateriaalsesse põhivarasse osakaaluna SKP-st	6%	2,7% (760 mln) (2019)
6. Teadlaste ja inseneride arv ettevõtlussektoris ja kasumitaotluseta erasektoris	4,53 (arv 1000 elaniku kohta)	1,47 (2019)

Allikas: TAIE

Eelnõuga sätestatakse toetuse tingimused ja menetlusnormid ning toetuse taotleja, toetuse saaja ja tema partneri kohustused ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi EIS) õigused ning kohustused.

Eelnõu eelarve on 153 mln eurot ja sellest toetatavaid tegevusi rahastatakse jooksva avatud taotlemise raames. Toetust antakse Ida-Viru maakonnas elluviidavatele projektidele, kuid välistatud ei ole näiteks TA tegevuste elluviimiseks teenuste tellimine või koostöö väljaspool antud maakonda.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid MKM-i majandusarengu osakonna nõunik Andres Kikas (e-post: andres.kikas@mkm.ee, telefon: 715 3402), EISi toetuste keskuse tiimijuht Erki Varbola (e-post: erki.varbola@eas.ee, telefon 627 9704) ja EIS-i vanemjurist Terje Kleemann (e-post: terje.kleemann@eas.ee, telefon: 627 9340). Õiguslikke ettepanekuid tegi eelnõule MKM-i strateegilise planeerimise osakonna struktuurivahendite õiguse peaspetsialist Anneli Schmiedeberg (e-post: anneli.schmiedeberg@mkm.ee, telefon: 639 7618). Eelnõu juriidilise ekspertiisi teostas õigusosakonna õigusnõunik Anne-Ly Normak.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kaheksast peatükist ja 30 paragrahvist. Peatükid jagunevad järgmiselt:

- 1) üldsätted;
- 2) toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr;
- 3) toetuse taotlemine ja nõuded taotlejale ning taotlusele;
- 4) toetuse taotlemine;
- 5) taotluste menetlemine;
- 6) toetuse saaja, partneri ja rakendusüksuse õigused ning kohustused;
- 7) aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused;

8) taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja vailed

1. peatükk

Üldsätted

Eelnõu § 1 kehtestab eelnõu reguleerimisala, mille kohaselt toetab eelnõu rakenduskava eelkirjeldatud sekkumise elluviimist ja riikliku strateegia „Eesti 2035“ eelkirjeldatud sihi saavutamist ning ühissätete määramises toodud horisontaalsete põhimõtete tagamist Ida-Viru piirkonnas teostatavate projektide tulemusena.

Lõikes 4 sätestatakse, et käesolev eelnõu on rakenduskava liite 3 „Kavandatud strateegiliselt oluliste tegevuste loetelu ja ajakava“ alusel strateegiliselt olulised tegevused ja millest tulenevalt viivad teavitustegevusi ellu nii toetuse saajad kui rakendusasutus koostöös rakendusüksusega lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusest nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (edaspidi teavitusemäärus).

Eelnõu § 2 sätestab eelnõus kasutatavad abiliigid. Eelnõu alusel antav toetus on riigiabi või vähese tähtsusega abi. Eelnõu § 2 lõikes 1 on nimetatud abiliigid, mis kohalduvad §-s 7 loetletud toetatavate tegevuste lõikes toetuse andmisel ning seda järgnevalt:

- paragrahvi 7 lõike 2 punktis 1 sätestatud tegevuseks antav toetus on investeringuteks ette nähtud regionaalabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi *üldine grupierandi määrus*) artikli 14 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määramises ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud;
- paragrahvi § 7 lõike 2 punktis 2 sätestatud tegevuseks antav toetus on taastuvallikatest toodetud energia edendamisse tehtavateks investeringuteks ettenähtud abi üldise grupierandi määruse artikli 41 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määramises ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud;
- paragrahvi § 7 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuseks antav toetus on riigiabi Euroopa Komisjoni 25. novembri 2021. a teatise „Kriteeriumid, mis võimaldavad analüüsida üleeuroopalise tähtsusega projektide elluviimise toetamiseks antava riigiabi kokkusobivust siseturuga“ (ELT C 8481, 25.11.2021, lk 1–12, edaspidi *IPCEI teatis*) tähenduses ning sellele kohaldatakse IPCEI teatise ja konkurentsiseaduse §-s 34¹ sätestatud.
- paragrahvi 7 lõike 3 punktis 1 sätestatud tegevusteks antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8, edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määramises ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;
- paragrahvi § 7 lõike 3 punktides 2 ja 3 sätestatud tegevusteks antav toetus on teadus- ja arendustegevuse (edaspidi *TA tegevus*) projektidele antav abi üldise grupierandi määruse artikli 25 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määramises ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud;
- paragrahvi § 7 lõike 3 punktides 2 ja 3 sätestatud tegevusteks antav toetus võib olla ka riigiabi Euroopa Komisjoni 27. juuni 2014. a teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistiku“ (ELT C 198, 27.06.2014, lk 1–29, edaspidi *TAI*

raamistik) tähenduses ja sellele kohaldatakse TAI raamistikus ning konkurentsiseaduse §-s 34¹ sätestatut;

- paragrahvi § 7 lõike 3 punktis 4 nimetatud tegevuseks antav toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi *VKE*) antav innovatsiooniabi üldise grupierandi määruse artikli 28 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatut või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse vähese tähtsusega abi määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut;
- paragrahvi § 7 lõike 3 punktis 5 sätestatud tegevuseks antav toetus on koolitusabi üldise grupierandi määruse artikli 31 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatut.

Eelnõu § 2 lõike 1 punkti 3 kohaselt saab toetus olla ka riigiabi Euroopa Komisjoni 25. novembri 2021 teatise „Kriteeriumid, mis võimaldavad analüüsida üleeuroopalise tähtsusega projektide elluviimise toetamiseks antava riigiabi kokkusobivust siseturuga“ (ELT C 8481, 25.11.2021, lk 1–12) (edaspidi *IPCEI teatis*) mõistes ning sellele kohaldatakse IPCEI teatise ja konkurentsiseaduse §-s 34¹ sätestatut. Antud abiliigi võimaldamise eesmärk on toetada sh projekte, mille tegevused on plaanis kavandada osana üleeuroopalise tähtsusega koostööprojektidest ning mille elluviimiseks IPCEI teatise alusel on vajalik ka Euroopa Komisjoni asjakohane individuaalne riigiabiluba. Vastav riigiabi otsus hõlmab mh infot rahastamispuudujäägi kohta – ehk maksimaalne toetussumma, mille ulatuses tohib liikmesriik projekti tegevusi erinevatest riiklikest vahenditest toetada. Käesolevas eelnõus on selliste projektide rahastamine rahastamispuudujäägi ulatuses lubatud, kuid samas mitte ületades §-s 10 sätestatud maksimaalseid toetussummasid ning §-s 11 lubatud maksimaalset toetuse osakaalu. IPCEI teatise alusel projektide rahastamisel on peamiseks erinevuseks – võrdluses üldise grupierandi artikkel 25 või TAI raamistiku alusel TA tegevuste toetamisega – asjaolu, et IPCEI projekte saab toetada Euroopa Komisjoni heakskiidetud rahastamispuudujäägi ulatuses ühtse toetusmääraga kõigi TA tegevuste puhul ning sh IPCEI teatise punktides 23 ja 24 defineeritud esmase tööstusliku kasutuselevõtu tegevuste elluviimiseks.

Eelnõu § 2 lõike 1 punkti 6 kohaselt võib TA tegevustele antav toetus olla ka riigiabi Euroopa Komisjoni 27. juuni 2014 teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistiku“ (ELT C 198, 27.06.2014, lk 1–29) (edaspidi *TAI raamistik*) mõistes ja sellele kohaldatakse TAI raamistikus ning konkurentsiseaduse §-s 34¹ sätestatut. TAI raamistiku alusel antav toetus on suunatud taotlejatele, kes vastavad eelnõu § 10 lõikes 7 taotlejale esitatud nõuetele ning kelle taotletav toetussumma projektis sisalduvate TA tegevuste elluviimiseks ületab Euroopa Komisjoni määruse (EL) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi *üldine grupierandi määrus*) artikli 4 lõike 1 punkti i) alampunktides i)–iii) TA tegevustele kehtestatud teavitamiskünniseid.

Kui taotleja taotlus ületab eelnimetatud teavitamiskünniseid ja vastab eelnõu § 10 lõikes 7 toodud nõuetele ning EIS saab antud taotluse § 20 lõike 1 alusel rahuldada, siis esitatakse MKMi ja EISi koostöös Euroopa Komisjonile individuaalne riigiabiloat taotlus. Riigiabiloat taotluse esitamine Euroopa Komisjonile eeldab ühtlasi seda, et taotluse rahuldamise otsus saab olla kõrvaltingimusega – ehk mille kohaselt taotleja võib esitatud taotluses sisalduvate tegevustega alustada, kuid millele kohalduvaid abikõlblikke kulusid hüvitatakse EISi poolt vaid juhul, kui taotlus saab Euroopa Komisjonilt asjakohase lubava otsuse. Paragrahv 10 lõike 7

alusel lubatavat erisust ehk vajadusel individuaalse riigiabiloos taotlemist TAI raamistiku alusel võimaldatakse seega vaid investeeringuprojektidele, mis on samaaegselt nii teadmismahukad kui vastavuses Vabariigi Valitsuse seisukoha küsimiseks suurinvesteeringutele varasemalt kehtestatud kriteeriumidega¹. TA tegevusi, sealhulgas riigiabiloos alusel, toetatakse käesolevast määrusest vaid tingimusel, et need tegevused on vajalikud ja olulist lisandväärtust andvad § 7 lõike 2 punktis 1 või 2 toodud investeeringu või IPCEI projekti elluviimisel. Arvestades, et TA tegevuste puhul ei ole püstitatud eesmärgid alati saavutatavad, peab taotleja taotlus sisaldama infot, mille alusel saab hinnata, kuivõrd mõjutab TA tegevuste elluviimise tulemuslikkus projektiga ettenähtud üksuse rajamist ning seeläbi planeeritud töökohtade arvu.

Eelnõu § 2 lõigetes 2 ja 3 on esitatud vähese tähtsusega abi andmisel VTA määrusest tulenevad nõuded maksimaalsele toetuse summale ja sellele, kuidas toimub toetuse andmine kontserni tasandil.

Eelnõu § 2 lõikes 4 on esitatud riigiabist ja ÕÜFi määrusest tulenevad välistused. ÕÜFi määrusest lähtuvalt on välistatud seejuures kõik investeeringud, mis on seotud fossiilkütuse tootmise, töötlemise, transpordi, jaotuse, ladustamise või põletamisega (sh põlevkiviga seotud tegevusi, mille tulemusena tekivad põlevkivist kütuse- ja mittekütuse põhised tooted).

Eelnõu §-s 3 on loetletud olulisemad eelnõus kasutatavad terminid. Terminite valikul on lähtutud eelnõu vajadusest eristada toetuse andmist mh nii ettevõtjate suuruse kui nende poolt elluviidavate toetatavate tegevuste lõikes, arvestades nii üldise grupierandi määruse kui IPCEI riigiabist tulenevate erisustega põhivarainvesteeringute ja TA tegevuste toetamisel ning elluviimisel. Samuti on § 3 punktide 17 ja 18 näol tagatud selgus, millest lähtutakse, et tagada kõigi investeeringute puhul kliimakindlus ning kestlikkus.

Eelnõu §-s 4 on nimetatud toetuse andmise eesmärk, milleks on aidata kaasa § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud erieesmärgi saavutamisele ja toetada selleks Ida-Viru piirkonna majanduse mitmekesisust ja ettevõtjate konkurentsivõime kasvu läbi kõrgemat lisandväärtust ning Ida-Virumaal uusi töökohti loovate investeeringute.

Lõikes 2 on toodud määruse väljundnäitajad, mis on kohustuslikud Vabariigi Valitsuse meetmete nimekirja alusel. Antud näitajateks on toetatavad ettevõtjad, ja toetustega toetatavad ettevõtjad. Erinevuseks antud näitajate puhul on see, et esimese näitaja puhul arvestatakse toetuse andmise aruandluses sellega, mitmele ettevõtjale on antud määruse alusel toetust antud. Teise näitaja puhul arvestatakse aruandluses, mitmele toetatud ettevõtjast on antud abi olnud toetuse põhine (mitte näiteks finantsinstrumendi põhine). Arvestades, et antud eelnõu alusel toetatakse ettevõtteid vaid toetuse põhiselt, siis panustab iga toetatud projekt samaaegselt nii lõike 2 punktis 1 kui punktis 2 toodud väljundnäitajasse.

Lõikes 3 on nimetatud rakenduskava kohased tulemusnäitajad, mille kohaselt panustab toetuse andmine uute töökohtade loomisse toetatud ettevõtetes ning erasektori investeeringute kasvu.

¹ „Suurinvestori toetuse andmise tingimused ja kord ning suurinvesteeringute Vabariigi Valitsuse seisukoha taotlemise kriteeriumid ja taotluse läbivaatamise kord“ lisa:
https://www.riigiteataja.ee/akti/1291/2202/1030/MKM_21122020_m93lisa.pdf#

Lõike 3 punkti 1 alusel arvestatakse vaid neid töökohti (täistööaja ekvivalendina), mis on loodud aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

Lõikes 4 on nimetatud eelnõu spetsiifilised näitajad, millesse toetatavad projektid panustavad. Punkti 1 kohaselt arvestatakse eraldi tulemustena töökohti, mis on loodud hiljem kui aasta pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

Antud näitajat rakendatakse lõike 5 kohaselt projektidele, mille kogumaht on vähemalt 50 miljonit eurot ja millega kavandatakse luua minimaalselt 100 uut töökohta ning kui vähemalt pooled kavandatavatest töökohtadest luuakse ühe aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõpust arvates ja ülejäänud töökohad taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevaks, kuid mitte hiljem kui 31. detsembriks 2028. a. Antud erisus lähtub mh EIS-i välisinvesteeringute keskuse senisest kogemusest suurinvesteeringute elluviimise toetamisel, mille kohaselt viiakse suuremahulisi investeeringuid ellu etapiliselt ning planeeritud töökohad ei teki reeglina alati aasta jooksul pärast hoonete valmimist ning seadmete sisseseadet. Samuti toetab käesolev erisus vajadusel suuremahuliste olulise TA komponendiga projektide elluviimist.

Lõike 4 punkti 2 kohaselt tuleb toetuse saajal tagada lisaks ettenähtud töökohtadele ja nende üleselt kohalduvale palgatasemele ka lisandväärtus töötaja kohta tasemel, mis peab ületama teisel aastal pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu EMTAKi kahekohalise numberkoodiga tegevusvaldkonna, milles projekti ellu viiakse, taotluse esitamisele eelnevalt Statistikaameti viimati avaldatud Eesti keskmist.

Lõikes 6 sätestatakse, et iga abikõlblikkuse perioodil tööle asunud osalise või täistööajaga töötava puudega või vähenenud töövõimega töötaja puhul vähendatakse nõutavat töötajate arvu ühe täistööajaga töötaja võrra. Antud nõue kehtib nende töökohtade arvestuses, mis luuakse täiendavalt minimaalselt nõutud viiele töökohale (täistööaja ekvivalent) ning mis on nõutud lähtuvalt eelnõu alusel taotletavast toetuse summast.

Kuna puue ja töövõime vähenemine võivad esineda korraga, aga võivad esineda ka üksikuna nii, et inimesel on kas töövõime vähenenud, aga pole puuet või vastupidi, siis on antud sättes toodud mõlemad eeldused.

Lõike 7 kohaselt toetatavad projektid täiendavalt strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust, keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel ning mida mõõdetakse järgmiste näitajatega::

- 1) tööjõu tootlikkus osakaaluna ELi keskmisest;
- 2) väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest;
- 3) teadus- ja arendustegevuse kulud erasektoris;
- 4) ressursitootlikkus;
- 5) sooline palgalõhe, mis on toetatavates ettevõtetes loodud töökohtadele tööle asunud töötajate lõikes väiksem § 12 lõikes 1 viidatud EMTAKi jao tegevusala, millele taotleja või projekt vastab, taotluse esitamisele eelnevalt Statistikaameti viimati avaldatud Eesti keskmisest soolisest palgalõhest;
- 6) ligipääsetavus.

Lõike 7 punktis 2 toodud näitaja aitab panustada horisontaalse põhimõtte „regionaalareng“ tagamisse.

Lõike 7 punktis 4 toodud näitaja on lisatud lähtuvalt asjaolust, et käesolev meede panustab horisontaalse põhimõtte „kliima ja keskkonnahoid“ tagamisse. Paragrahvi 13 lõike 1 punktides 3 ja 4 toodud nõuded (kliimakindluse tagamine ja „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttest lähtumine) tagavad, et projektid aitavad hoida looduskeskonda, panustavad jäätmete tekke vähendamisse või taaskasutamisse.

Lõike 7 punktis 5 toodud näitaja toetab horisontaalse põhimõtte „sooline võrdõiguslikkus“ tagamist, kehtestades selleks määruse alusel loodavatele töökohtadele ka nõude soolise palgalõhe vähendamiseks.

Lõike 7 punktis 6 toodud näitaja lähtub horisontaalsest põhimõttest „ligipääsetavus“ ning selle raames võetakse taotleja puhul arvesse, kas taotleja projekt loob värvatavatele töötajatele, kellel on tõendatud puue või vähenenud toovõime, täiendavaid lahendusi, mis toetavad ligipääsetavuse paranemist.

Eelnõu § 5 kohaselt on eelnõu rakendusasutuseks MKM ning rakendusüksuseks EIS.

Eelnõu §-s 6 on toodud TA tegevuse elluviimist puudutavate TA tegevuse koostööprojektide riigiabi tingimused, leping ja intellektuaalomandi õiguste jagamise põhimõtted. Koostööprojektide tingimused lähtuvad TAI raamistiku sätetest, mille järgimisel ei saa ettevõtja kaudset riigiabi.

Eelnimetatud nõude järgimine on oluline selleks, et toetuse saaja ja partnerid ei saaks soodsatest koostöötingimustest tulenevalt teadus- ja arendusasutuste kaudu kaudset riigiabi. Vastav nõue võimaldab ühtlasi toetuse saajal, partneritel ning teadus- ja arendusasutustel leppida omavahel kokku, kas viimane panustab projekti:

- a) lepinguliste teadusteenuste osutamise ning teadusuuringute teostamise kaudu, ning mis puhul järgitakse raamistiku punkti 2.2.1. ning kolme pakkumuse küsimise nõuet;
- b) või koostöö kaudu, mis puhul järgitakse raamistiku punkti 2.2.2. ning teadus- ja arendusasutuse kulud hüvitatakse tegelike kulude alusel.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

Eelnõu § 7 sõnastab eelnõu raames toetatavad tegevused. Toetust antakse tegevustele, mis aitavad saavutada eelnõu §-s 4 toodud eesmärgi ja tulemused ning loovad minimaalselt viis uut täistööajaga töökohta.

Toetatavad tegevused hõlmavad lõike 2 kohaselt järgmist:

- 1) alginvesteeringu või uut majandustegevust soodustava alginvesteeringu elluviimine, võimaldamaks uue ettevõtte või üksuse asutamist või uue kõrgema lisandväärtusega toote tootmist või teenuse pakkumist;

- 2) taastuvallikatest toodetud energia edendamisse tehtavate investeeringute elluviimine, välja arvatud investeeringud päikese- ja tuuleparkide rajamisse;
- 3) IPCEI projekti elluviimine.

Lõike 2 punkti 2 alusel on välistatud investeeringud päikese- ja tuuleparkide rajamiseks, sest nii rakendusasutuse korraldatavad taastuenergia vähempakkumised kui taastuenergiast toodetud elektri hind toetavad 2022. a seisuga sellist tüüpi käitiste toetamist turutingimustel.

IPCEI projekti elluviimiseks on vajalik esmalt Euroopa Komisjoni lubav otsus, mis antakse IPCEI teatise alusel. Euroopa Komisjon annab oma otsusega loa liikmesriigil rahastada üleeuroopaliselt olulisi ja IPCEI mõistes otseste partneritena elluviidavaid projekte eelistingimustel. Euroopa Komisjoni lubav otsus toob välja igale projektile kehtivad individuaalsed rahastamistingimused, sh rahastamispuudujäägi, mille ulatuses tohib liikmesriik projektile toetust anda. Käesoleva eelnõu alusel rahastatakse IPCEI projektide elluviimist, kui selle tulemusena käivitub tootmine ja projekt vastab eelnõus toodud eesmärgile ning tulemusnäitajatele.

IPCEI teatise alusel elluviidavaid tegevusi ei saa käesoleva eelnõu alusel kombineerida TA tegevustega, mis lähtuvad muudest riigiabi liikidest ning ei ole seega osa EK lubava otsuse saanud IPCEI projektist. Samas tohib kombineerida IPCEI teatise alusel elluviidavaid TA tegevusi muude lõigetes 2 ja 3 toodud tegevustega, kui need tegevused ei sisaldu Euroopa Komisjoni lubava otsuse saanud IPCEI projektis, on vajalikud kommertsfaasis tootmise käivitamiseks, ning taotlus on kooskõlas eelnõus sätestatud nõuetega tulemusnäitajate, toetuse piirmäärade, osakaalude jm lõikes sätestatud tingimustega. Kui eelnõu alusel taotletav toetus ei kata IPCEI projekti kogu rahastamispuudujäägi osa ja teisi ette nähtud tingimusi, siis tuleb taotlejal toetuse taotlemisel esitada vastav teave ning kinnitus.

Lõikes 3 sätestatakse tegevused, mille elluviimist toetatakse eeldusel, et need on vajalikud lõikes 2 toodud tegevuste elluviimiseks ja kavandatud tulemuste saavutamiseks. Lõike 3 punkti 1 kohaselt on toetatavad investeeringute elluviimiseks vajalikud tugitegevused. Siinkohal peetakse silmas kulusid, mida ei ole alati võimalik põhivarana arvele võtta. Tegevused, mis selliseid kulusid tekitavad, on näiteks põhivarainvesteeringute planeerimiseks vajalikud konsultatsioonikulud, hinnangute koostamise kulud, projekteerimiskulud, infrastruktuuri arendamise kulud (nt sissesõiduteede või eri ühenduste loomiseks vajamineva võrgu rajamine).

Lisaks lõike 3 punktile 1 on toetatavateks tegevusteks ka TA tegevused (rakendusuuringud ja tootearendus) ning TA tegevusega seonduv intellektuaalomandi esmakaitse taotlemine. Intellektuaalomandi esmakaitse tegevuseks saab taotleda toetust juhul, kui projekt hõlmab mh rakendusuuringu või tootearenduse läbiviimist. Eraldiseisvana intellektuaalomandi esmakaitse taotlemisega seotud tegevusi määruse raames ei rahastata. VKE-de puhul on intellektuaalomandi esmakaitse taotlemiseks võimalik anda toetust vähese tähtsusega abina või üldise grupierandi määruse artikli 28 alusel. Suurettevõtete puhul toetatakse intellektuaalomandi esmakaitsega seotud tegevusi vaid vähese tähtsusega abina.

Ettevõtjad saavad lõike 3 punktide 2 ja 3 alusel teostatava arendustöö tehnoloogilise taseme hindamiseks kasutada tehnoloogilise valmiduse tasemete (edaspidi *TRL*) skaalat.² Siinkohal tuleb välja tuua, et lähtudes nii valdkondlikest eripäradest kui ka asjaolust, et arendustöö alati, millegi uue või uutmoodi tegemine, siis projekti tegevuste lõpliku tehnoloogilise taseme määrab ära valdkondlik ekspertiis. Rakendusüüringu ja tootearenduse tegevused paigutavad *TRL* skaalal vahemikku *TRL* 3 – *TRL* 8.

Lõike 3 punkti 5 alusel on võimalik taotleda toetust ka töötajate koolitamiseks. Lõikes 5 on nimetatud tingimused, millele koolitusabi peab vastama, ning mis tagavad mh, et käesoleva eelnõu alusel toetatav koolitustegevus ei kattu Töötukassa poolt tööandjatele pakutava koolitustoetuse tingimustega.

Eelnõu § 7 lõikes 4 on selgitatud täiendavalt, millistel juhtudel saab eelnõu alusel toetatavaid TA tegevusi pidada üldise grupierandi määruse ja TAI raamistiku tähenduses tõhusaks koostööks.

Lõikes 7 on täpsustatud, et käesoleva eelnõu alusel ei toetata investeeringuid, millele taotletakse või planeeritakse taotleda toetust teistest põhivarainvesteeringute elluviimiseks ja taastuvenergiapõhiste kaugküttelahenduste pakkumiseks ettenähtud õiglase ülemineku fondi meetmetest. Antud nõudega vähendatakse sihtgrupi ja tegevust kattuvust eri ÕÜFi meetmete vahel ning mislääbi saab suurendada ka ÕÜFi vahenditest saadavat piirkondlikku kasu.

Paragrahvi 7 lõigete 2 ja 3 alusel toetavad tegevused panustavad otseselt või kaudselt, sõltuvalt projektist, ÕÜFi määruse artikli 8 lõike 2 punktides a, b, c, d, e ning j toodud tegevustesse.

Eelnõu § 8 määratleb abikõlblikud kulud ja nendega seonduvad tingimused toetatavate tegevuste lõikes.

Lõikes 12 on nimetatud ja viidatud, millised kulud ei ole abikõlblikud. Punktis 9 nähakse seejuures ette, et abikõlblike kulude hulka ei arvata tehinguid isikute vahel, kes on tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 sätestatud seotud isikud.

Eelnõu § 9 kehtestab projektide abikõlblikkuse perioodi pikkuse. Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad.

Lõike 2 kohaselt algab projekti abikõlblikkuse periood taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses märgitud hilisemast kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 30. aprillil 2026. a., mis on hilisem MKMi ja Rahandusministeeriumi kokkuleppel eelnõu alusel lubatav tähtaeg, et tagada ÕÜFi vahendite kasutamine kooskõlas Euroopa Komisjonile kinnitatuga. Projekti abikõlblikkuse periood peab algama hiljemalt ühe aasta jooksul taotluse rakendusüksusele esitamisest.

² European Commission Decision C (2014) 4995 of 22 July 2014. Horizon 2020 Work Programme 2018-2020: 19. General Annexes: Annex G.

Lõikes 3 sätestatakse, et taotleja ei tohi alustada projektiga seotud tegevust ega võtta kohustusi nimetatud tegevuse täitmiseks enne taotluse esitamist rakendusüksusele, välja arvatud § 13 lõike 1 punktides 3 või 4 nimetatud hinnangu koostamine või punktis 18 nimetatud ehitusprojekti koostamine, kui need tegevused on § 7 lõike 3 punkti 1 alusel vähese tähtsusega abi kohased tugitegevused ning millega võib sel juhul olla alustatud või võetud seonduvalt kohustusi alates 1. jaanuarist 2021 a. Antud sättega võimaldatakse seega katta vähese tähtsusega abist teatud hinnangute tellimise ja projekteerimiskulusid ka tagasiulatuvalt.

Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on eelnõu lõike 4 kohaselt kuni 36 kuud, kuid millest pikem abikõlblikkuse periood on lubatud projektide korral, mis on kogumahult vähemalt 50 mln eurot, milles sisalduvad TA tegevused moodustavad vähemalt 15% projekti kogumahust ning mille elluviimise tulemusena ületatakse § 4 lõike 4 punktis 2 ja §-i 10 lõikes 4 toodud sihttasemed 1,2 kordselt. Antud erisus võimaldab toetada paindlikumalt etapiliselt elluviidavaid suurinvesteeringuid, mis on sh teadmismahukamad.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse minimaalset ja maksimaalset võimalikku toetussummat puudutavad tingimused, sh rakenduvad erisused.

Lõike 1 kohaselt saab toetust taotleda projektile, mille toetuse summa on vähemalt 500 000 eurot. Minimaalne toetuse summa määramisel on lähtutud eeskätt asjaolust, et ÕÜFist rahastatav VKE-de investeeringutoetus võimaldab taotleda maksimaalselt 500 000 eurot toetust ning Rahandusministeeriumi hallatav Ida-Viru tööstusinvesteeringute toetus (maksimaalse toetussummaga kuni ~2 mln eurot) suleti 2021. aasta lõpus, enne ÕÜFi meetmete rakendamise perioodi.

Lõike 2 kohaselt arvutatakse suurim toetuse võimalik summa §-s 11 sätestatud toetuse osakaalude lõikes ja kooskõlas üldise grupierandi määruse artikliga 4 ning mis ei tohi olla suurem kui:

- 1) 10 miljonit eurot projekti kohta, mille kogumaht on kuni 50 miljonit eurot;
- 2) üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 20 toodud valemi alusel projektile kogumahus vähemalt 50 miljonit eurot suurim võimalik toetuse summa.

Üldise grupierandi määruse artiklis 4 on toodud osa eelnõu alusel toetatavate tegevuste lõikes kehtivad maksimaalsed piirmäärad (kui aluseks üldine grupierandi määrus ja mitte näiteks TAI raamistik) – tootearenduse puhul ei tohi toetus projektile ületada 15 mln eurot, rakendusuuringute puhul 20 miljonit eurot, regionaalabi puhul tuleb lähtuda kohandatud abisumma valemist ning taastuvenergeetika käitistesse investeerimisel ei tohi toetus ületada 15 mln eurot.

Lõikes 3 sätestatakse, et kui lõigete 4-7 alusel kujuneb maksimaalne toetuse summa väiksemaks kui lõikes 2 sätestatud, lähtutakse toetuse maksimaalse summa arvutamisel lõigetest 4-7.

Lõigetes 4 ja 5 sätestatakse täiendavalt, et toetust on võimalik saada kas kuni 100 000 eurot või 200 000 eurot ühe loodud töökoha eest, sõltuvalt projektiga loodavate töökohtade ülesest (aritmeetiline keskmine) palgatasemest.

Lähtuvalt lõigetes 2–5 toodust, peab taotleja võtma seega suurima toetuse võimaliku summa arvutamisel arvesse järgnevat:

1. milline on maksimaalne võimalik toetuse summa projektiga loodavate töökohtade ja neile kohalduva aritmeetilise palgataseme põhjal;
2. milline on maksimaalne võimalik toetuse summa kavandatavate tegevuste lõikes §-s 11 toodud toetuse osakaalude alusel. Kui §-i 11 alusel kujuneb suurim võimalik toetuse summa väiksemaks kui see oleks loodavate töökohtade alusel, siis tuleb lähtuda toetuse osakaalude põhjal saadud maksimaalsest võimalikust toetuse summast (ehk riigiabist tulenev piirang). Kui §-i 11 alusel kujuneb suurim võimalik toetuse summa suuremaks kui see oleks loodavate töökohtade alusel, siis tuleb lähtuda töökohtade alusel saadud maksimaalsest võimalikust toetuse summast (ehk eelnõu põhine piirang);
3. mitte ületama maksimaalseid võimalikke toetuse summasid, mis kehtivad toetavate tegevuste lõikes lähtuvalt riigiabist (näiteks uute taastuvenergeetika käitiste puhul ei tohi toetuse summa ületada 15 miljonit eurot, tootarenduse korral 15 miljonit eurot jt) või eelnõus sätestatust (ehk piirmäärad, mis tulenevad projekti kogumahust ja teistest §-s 10 sätestatud erisustest).

Üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 20 toodud kohandatud abisumma valemit rakendatakse eelnõus lõike 2 alusel seega kahel eesmärgil:

- üldise grupierandi määruse artikli 4 lõike 1 punkt a kohaselt alginvesteeringute ja uut majandustegevust soodustavate alginvesteeringute, kogumahus vähemalt 50 miljonit eurot, puhul maksimaalse võimaliku toetuse summa arvutamiseks;
- maksimaalse võimaliku toetuse summa arvutamiseks projektidele, mis on kogumahus vähemalt 50 miljonit eurot ja hõlmavad eri toetatavaid tegevusi. Seda jätkuvalt eeldusel, et järgitakse §-s 10 toodud töökohtade loomise nõuet, §-s 11 toodud toetuse osakaalude ja omafinantseeringu nõudeid ning toetavate tegevuste lõikes kohalduvaid piirmäärasid (näiteks koolitusabi ei tohi lõike 6 alusel taotleda rohkem kui 500 000 eurot projekti kohta).

Kohandatud abisumma valem on seejuures järgnev – „suurim abisumma = $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$ “, kus:

- R on abi ülemmäär, mida asjaomases piirkonnas kohaldatakse vastavalt heakskiidetud regionaalabi kaardile ning mis kehtib abi andmise kuupäeval, välja arvatud suurendatud abi ülemmäär VKEdel puhul. Käesoleva eelnõu alusel on R läbivalt 25%;
- A on esialgsed 50 mln eurot abikõlblikest kuludest, B on abikõlblikud kulud vahemikus 50–100 mln eurot;
- C abikõlblikud kulud üle 100 mln eurot.

Maksimaalne lubatud toetussumma kohandatud abisumma valemi alusel, kui projekt loob ettenähtud töökohad lõike 2 või 3 alusel, on 75 mln eurot investeeringu puhul seega näiteks järgnev: $0,25 \times (50 + (25/0,5) + 0) = 15,6$ mln eurot

Lõikes 7 on toodud erisus ja tingimused, mille kohaselt saavad teadusmahukamad investeerimisprojektid taotleda toetust vajadusel suuremas summas kui on lubatud eelkirjeldatud kohandatud abisumma valemi alusel, kuid mitte enam kui 50 protsendi ulatuses

eelnõu eelarvest (piirmäär, mis lähtub sh Ida-Viru õiglase ülemineku juhtgrupi ettepanekust). Meetme indikatiivne eelarve on 153 mln eurot, seega on maksimaalne toetus ühele projektile eelnõu kohaselt 76,5 mln eurot. Antud erisusega soodustatakse Ida-Viru maakonnas suuremahuliste teadmismahukate investeeringute elluviimist valdkondades, mis on strateegiliselt olulised nii Ida-Viru kui Eesti majanduse vaates tervikuna, ning mille tulemusena luuakse piirkonda olulisel määral otseseid ja kaudseid töökohti ning arendatakse edasi piirkondlikku ettevõtlust, sh kasutades ära nii kohalikku kui rahvusvahelist TA kompetentsi.

Eelnõu §-s 11 on toodud toetuse maksimaalsed osakaalud abikõlblikest kuludest.

Lõigetes 1–9 on toodud toetuse osakaalud, mis kehtivad toetatavate tegevuste lõikes.

Lõikes 10 täpsustatakse, et ettevõtte omafinantseering peab projekti kogumahtu arvestades – ehk pärast tegevuste lõikes toetuse osakaalude väljaarvutamist – olema minimaalselt 35 protsenti.

3. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale ja taotlusele

Eelnõu §-s 12 sätestatakse taotlejale ja partnerile kehtivad nõuded.

Lõike 1 kohaselt võib taotlejaks olla Eesti äriregistrisse kantud äriühing, kes ei ole välistatud §-i 2 lõike 4 alusel ja kelle tegevusala või projekti, millele toetust taotletakse, tegevusala vastab järgmistele EMTAKi jagudele:

1) B jagu – mäetööstus, välja arvatud alajagu 05 Kivi- ja pruunsöe kaevandamine, 06 Toornafta ja maagaasi tootmine ja 091 Nafta ja maagaasi tootmist abistavad tegevusalad;

2) C jagu – töötlev tööstus, välja arvatud alajagu 102 Kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine, 12 Tubakatoodete tootmine, 19 Koksi ja puhastatud naftatoodete tootmine, 2060 Keemilise kiu tootmine, 2410 Raua, terase ja ferrosulamite tootmine, 242 Terastorude, -õõnesprofiilide jms -toruliitmike tootmine, 243 Muude terase esmatöötlustoodete tootmine, 2446 Tuumkütuse töötlemine, 2452 Terasevalu, 2591 Terasvaatide jms mahutite tootmine, 2893 Toiduaine-, joogi- ja tubakatööstusmasinate tootmine alla kuuluv tubakatööstusmasinate tootmise tegevusala, ja 301 Laeva- ja paadiehitus;

3) D jagu – elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine, välja arvatud 35111 Elektrienergia tootmine mittetaastuvast energiaallikast;

4) J jagu – info ja side;

5) M jagu – kutse, teadus- ja tehnikaalne tegevus.

Võimaldamaks ÕÜFi raamistikuga kooskõlas olevate projektide paindlikumat toetamist, võib toetust taotleda ka taotleja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eesti äriregistri andmetel ei kuulu taotluse esitamise hetkel lõikes 1 nimetatud sihtgruppi, kuid kelle projekt panustab nimetatud sihtgruppi. EIS hindab selliste projektide puhul seega nende sisulist vastavust lõikes 1 nimetatud EMTAKi jagude raames.

Sihtgrupi määratlemisel on lähtutud seejuures eeskätt järgnevatest eeldustest:

- a) Praxise 2020. a uuring „Ida-Virumaa majanduse ja tööturu kohandamine põlevkivitööstuse vähenemisega“³, mille kohaselt peab riigi fookuses olema Ida-Viru eri valdkondade töötlevas tööstuses uute ettevõtete rajamise kui ka olemasolevate arendamise toetamine, sealjuures toetades tööstuse mitmekesisuse kasvu;
- b) põlevkivi- kui tööstussektori osakaalu vähenemine suurendab seega vajadust uute töökohtade ning investeeringute järele eeskätt tööstuses, mistõttu on tööstus õiglase ülemineku juhtkomisjoni⁴ heakskiidul toetatud selle laiemas tähenduses ehk EMTAK 2008 B–E jagude raames ning kui riigiabireeglid taotlejat lõike 5 alusel ei välista;
- c) antud Praxise uuring rõhutas samuti vajadust toetada IKT valdkonna arendamist, sest automatiseerimise ja digitaliseerimisega on võimalik mitmetes töötusharudes tulevikus lisandväärtust oluliselt tõsta. Samuti rõhutati teiste valdkondade nagu keskkonna- ja rohetehnoloogiad, taastuenergia, ringmajandusharud ning vesiniku tootmine olulisust ülemineku raames Ida-Viru majanduse arendamisel;
- d) arvestades nii eeltoodut kui tegevusvaldkondade võimekust maksta Eesti keskmisest kõrgemaid palkasid, siis on eelnõu toetatavasse sihtgruppi arvatud samuti EMTAK jaod J ning M, mis võimaldavad mh toetada tööstussektori digitaliseerimisse panustavat IKT sektorit ja tööstussektoriga lähedalt seotud arenduskeskusi ning -tegevusi;
- e) rakenduskava lisas 1 „Õiglase ülemineku territoriaalne kava“ selgitatud võimalikest kasvuvaldkondadest, mida ÕÜFi raames asjakohane toetada (sh tehnoloogiamahuka töötleva tööstuse ja IKT sektori arendamine) ning mis on kooskõlas ka TAIE kasvuvaldkondadega.

Taotlejaks võivad olla nii VKE-d kui suurettevõtted. Samas ettevõtete, mis ei ole VKE-d, investeeringuid põhivarasse tuleb toetada ÕÜFi määruse alusel üksnes siis, kui need on vajalikud üleminekust tingitud töökohtade kaotuse leevendamiseks, luues uusi või kaitstes märkimisväärsel arvul olemasolevaid töökohti, ning kui need ei põhjusta ümberpaigutamist ega tulene sellest. Investeeringud olemasolevatesse tööstusrajatistesse, sealhulgas liidu heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud rajatistesse, peaksid olema lubatud, kui need aitavad kaasa 2050. aastaks liidu kliimanetraalsele majandusele üleminekule ja on oluliselt väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (13) alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärsel arvul töökohtade kaitse.

Vastavalt rakenduskava lisas 1 „Õiglase ülemineku territoriaalne kava“ toodule, on suurettevõtete toetamine antud määruse alusel põhjendatud, sest põlevkivisektori hääbumise tõttu võib aastaks 2030 kaduda Ida-Virumaal ca 3700 otsest ja kaudset töökohta, ning sedagi juhul, kui üleminek on sujuv ja konjunktuuris ei toimu järske muutusi. Lisaks ilmneb põlevkiviga mitteseotud Ida-Viru ettevõtete viimaste aastate (2018–2021) statistikast, et vaatamata ettevõtete arvu kasvule on töökohtade arv kahanenud peaaegu kõikides ettevõtte suurusgruppides. Ka eri toetusmeetmed ei ole suutnud seni Ida-Virumaal töökohtade kasvule märkimisväärselt kaasa aidata. Näiteks alates 2020. a maist kuni 2022. a aprillini oli Ida-Virumaal rakendamisel tööstusinvesteeringute toetamise meede, mille tingimused sarnanesid osaliselt käesoleva määruse alusel rakendatavate tingimustega. Kokku sai eelnimetatud

³http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2020/12/Lopparuanne_Polevkivitoostuse-kahanemise-mojud.pdf

⁴https://www.rahandusministeerium.ee/sites/default/files/Regionaalareng_poliitika/jt_juhtkomisjoni_kaskkiri_muudatustega_120221.pdf

meetmest rahastatud 13 projekti, mille abil luuakse maakonnas 233 uut töökohta. Viie aastaga (2022–2027) oleks sama tempoga loodud seega vaid 582 töökohta.

Seetõttu on käesolevast meetmest põhjendatud ka suurettevõtete toetamine, sest ainuüksi VKE-d ei suuda maakonnas piisavas mahus töökohti luua. Toetuse summa kujuneb seejuures loodud töökohtade arvu ja nende palgataseme põhjal, vastavalt §-i 10 lõigetes 4 ja 5 sätestatule, mistõttu on ka määruses tagatud, et suurettevõtted, kes suudavad VKE-dega võrreldes investeerida reeglina suuremas mahus, peavad tagama ka suurema arvu töökohtade loomise.

Ümberpaigutamine on käesolevas meetmes reguleeritud näiteks §-i 13 lõike 1 punkti 15 alusel, mis nõuab kinnitust, et kahe aasta jooksul enne taotluse esitamist ei ole toimunud ümberpaigutamist üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 61a tähenduses ettevõttesse, kuhu tehakse taotletud abi alusel investering, ning et taotleja võtab kohustuse, et ümberpaigutamist ei toimu kahe aasta jooksul pärast seda, kui taotletud abi alusel on investering tehtud.

Lisaks on tagatud nii VKE-de kui suurettevõtete poolt elluviidavate projektide panus kliimaneutraalsele majandusele üleminekul, sest kõik projektid peavad tagama §-i 13 lõike 1 punktide 3 ja 4 alusel kliimakindluse ning vastavuse „ei kahjusta oluliselt“ printsiibile. Samuti tuleb lähtuda taotluste heakskiitmisel ÕÜFi määruse näiteks artiklis 8 sätestatud nõuetest, mille kohaselt peavad teatud projektid olema heakskiidetud ka osana rakenduskavast.

Määruse § 12 lõike 2 alusel võimalik kaasata projekti ka partnereid, kelleks võib lisaks lõikes 1 nimetatutele olla ka muu eraõiguslik juriidiline isik või TA asutus. Nii taotleja kui partner ei tohi olla välistatud §-i 2 lõike 4 alusel.

Eelnõu §-s 13 on loetletud taotlusele esitatavad nõuded.

Lõike 1 punkti 3 kohaselt peab projekt vastama „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele, mis tähendab seda, et ettevõtte peab dokumenteeritult tõendama, et kavandatav investering ei tekita Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198/13, 18.06.2020, lk 1–31) artikli 17 kohaselt kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanäitajale⁵.

Lõike 1 punkti 4 kohaselt peab kõigi antud eelnõust toetatavate projektide puhul olema tagatud kliimakindlus, sest need kvalifitseeruvad „taristuna“⁶. Kuna suuremal osal taristul on pikk eluiga või kasutusiga, siis jääb 2021–2027 rahastatavast taristust suurem osa kasutusse ka sajandi teisel poolel ja hiljemgi. Samal ajal toimub majanduses kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe ja Euroopa kliimaseadusega üleminek KHG netonullheitele (kliimaneutraalsusele), mis peab olema saavutatud 2050. aastaks ja mis hõlmab uute KHG heite eesmärkide saavutamist 2030. aastaks. Kliimamuutused suurendavad jätkuvalt mitmesuguste

⁵ Keskkonnanäitajad: kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, ringmajandus, sh jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt, õhu-, vee- ja pinnasesaastatuse vältimine ja tõrje, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

⁶ Uus taristu ning olemasoleva taristu uuendamine, ajakohastamine ja laiendamine. Taristu näiteks on hooned, võrgutaristu, jäätmete käitlussüsteemid, muud materiaalsed varad ning võrgutaristud. Täpsem loetelu on toodud Euroopa Komisjoni teatises 2021/C 373/01 „Taristu kliimakindluse tagamise tehniliste suuniste aastateks 2021–2027“ (ELT C 373, 16.9.2021, lk. 1–92)

äärmuslike kliima- ja ilmastikunähtuste sagedust ja tõsidust, mistõttu EL on seadnud eesmärgi saada kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks ühiskonnaks, mis on täielikult kohanenud kliimamuutuste vältimatu mõjuga, suurendades oma kohanemisvõimet ja vähendades oma haavatavust kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe, Euroopa kliimaseaduse ja kliimamuutustega kohanemise ELi strateegiaga. Kliimakindluse hindamine on ÕÜF määruse tähenduses nõutud vähemalt viieaastase kestvusega taristuinvesteeringute puhul. Kliimakindluse hindamiseks on Euroopa Komisjon välja andnud teatise nr 2021/C 373/01, millega kehtestatakse taristu kliimakindluse tagamise tehnilised suunised aastateks 2021–2027, et tagada kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmete integreeritus toetatavates projektides. Samuti on investeeringute valimisel eelistatud tegevused, mis järgivad energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

Nii kliimakindluse tagamise hinnangu koostamisel kui „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele vastavuse tõendamisel tuleb lähtuda lõigetes 2 ja 3 toodust. Lihtsustamaks taotleja poolse dokumentatsiooni ettevalmistamist, et tõendada projekti vastavust lõike 1 punktides 3 ja 4 nõutule, lisab rakendusüksus oma veebilehele asjakohased juhendmaterjalid ja meetodika.

Lõike 1 punkti 12 kohaselt peab taotlus sisaldama ka projekti eelarve kalkulatsioone. ÕÜF raamistik eeldab taotlejate, eriti suurettevõtjate puhul, et toetuse ergutav mõju oleks ka finantsiliselt selgelt põhjendatud, mistõttu on vastavalt lõikes 1 sätestatule oluline esitada koos eelarve kalkulatsioonidega ka detailsed, põhjalikult argumenteeritud selgitused, kuivõrd muudab taotletav toetus projekti elluviimise kulgu ja tõenäosust.

Kooskõlas lõike 1 punktiga 17, peab taotleja tagama, et koos taotlusega on esitatud ka dokumentatsioon, mis tõendab, et taotlejal on sobiv kinnistu välja valitud ning sõlmitud esmased kokkulepped selle kinnistu kasutamiseks. Eelnõu alusel kinnistu soetamist seejuures ei toetata.

Lõike 1 punkti 18 kohaselt peab taotlejal ehitamise korral olema taotluse dokumentatsiooni lisatud ka ehitusprojekt, mis vastab vähemalt majandus- ja taristuministri 17. juuli 2015. a määruses nr 97 „Nõuded ehitusprojektile” sätestatud eelprojekti staadiumile. Erisusena on võimalik käesoleva eelnõu alusel hüvitada ehitusprojektiga seotud kulud sealhulgas tagasiulatuvalt ehk enne taotluse esitamist, kuid mitte varem kui 01.01.2021 ehitusprojekti koostamiseks tehtud kulud. Sellised kulud hüvitatakse tagasiulatuvalt vähese tähtsusega abi andmise korras ja juhul, kui rakendusüksus rahuldab taotleja esitatud taotluse. Taotluse mitterahuldamise korral rakendusüksus eelnimetatud kulusid ei hüvita.

4. peatükk

Toetuse taotlemine

Eelnõu §-s 14 kohaselt kinnitab toetuse taotlemise eelarve ja ajakava rakendusasutuse juht, kes edastab vastava teabe rakendusüksusele. Lõike 2 kohaselt teavitab rakendusüksus taotluste vastuvõtmise algamisest, lõppemisest, peatamisest ja rahastamise eelarvest rakendusüksuse veebilehel. Taotlemise avamisest teavitab rakendusüksus vähemalt 20 kalendripäeva enne taotlemise avamise päeva.

Eelnõu §-s 15 sätestatakse, et toetuse taotlemine toimub jooksvalt. Lõike 2 alusel on rakendusüksusel õigus menetleda mitut taotlust korraga, kuid kui taotletav toetuse summa

võrdsustub vähemalt toetuste andmiseks planeeritud eelarve vaba jäägiga, menetleb rakendusüksus taotlusi nende esitamise järjekorras.

Eelnõu § 16 kohaselt on kõigile taotlejatele ettenähtud rakendusüksuse juures eelnõustamise läbimine.

Lõike 2 alusel on taotlemise eelduseks rakendusüksuselt positiivse eelhindangu saanud projektiplaan ning millele antud hinnang kehtib lõike 3 alusel kuus kuud alates selle andmisest.

Lõikes 5 on toodud info, mida rakendusüksuse etteantud vormil esitatav projektiplaan peab sisaldama. Punkti 2 kohaselt tuleb esitada projekti kõigi tegevuste kirjeldus. Lisaks on sätestatud, et TA tegevuste elluviimisel peab projektiplaanis täiendavalt kirjeldama, kuid võrd uudne, innovatiivne ja konkurentsivõimeline on TA tegevuste fookuses olev toode, teenus, protsess või tehnoloogia.

Punkti 8 kohaselt tuleb eelnõustamise raames esitada ka kliimakindluse tagamist ja „ei kahjusta oluliselt“ printsiibile vastavust tõendav dokumentatsioon, või hinnangut sellele, kuid võrd planeeritav projekt on kooskõlas antud nõuetega koos ülevaatega, millises etapis ja millise tähtsusega toimub tõendava dokumentatsiooni ettevalmistamine.

5. peatükk

Taotluste menetlemine

Eelnõu § 17 lõike 1 kohaselt on taotlejal õigus taotleda toetust mitmele projektidele. Selleks, et veenduda toetuse saaja võimekuses projekte ellu viia, vähendada riske eelarvevahendite kasutamisega eelnõus ettenähtud ajaperioodil ning tagada ÕÜFi raames kavandatud tulemusnäitajate saavutamine, saab taotleja taotleda toetust täiendava(-te) projekti(-de) elluviimiseks eeldusel, et rakendusüksus on maksnud välja vähemalt 25 protsendi ulatuses kuludest taotleja projektile, mille osas rakendusüksus tegi viimati taotluse rahuldamise otsuse. Toetust võib taotleda seega ükskhaaval (ehk üks projektitaotlus korraga) ja kooskõlas eelkirjeldatud 25 protsendi nõudega.

Lõikes 2 täpsustatakse, et kui toetuse saaja viib investeeringut ellu § 7 lõike 2 punktis 1 toodud tegevusena, siis tuleb toetuse saajal arvestada ka üldise grupierandi määruse artikli 14 lõikes 13 toodud nõudega, mille kohaselt käsitatakse suure investeerimisprojekti osana mis tahes alginvesteeringut, mille algatab sama abisaaja (kontserni tasandil) kolme aasta jooksul alates tööde alustamisest muu abi saava investeeringuga samas NUTS 3 piirkonnas. Kui selline üks investeerimisprojekt on suur investeerimisprojekt, ei tohi ühele investeerimisprojektile antav abisumma ületada suurte investeerimisprojektide kohandatud abisummat (üldise grupierandi määruse artikkel 2 punkt 20).

Lõige 3 sätestab, et rakendusüksus võib menetleda taotlust kuni 60 tööpäeva ning antud tähtaega võib pikendada kuni 10 tööpäeva, kui taotluses või sellega kaasnevates dokumentides on puudusi või on vaja lisateavet, sealhulgas tehakse ettepanek taotlust muuta, pikendatakse vajadusel taotluse menetlemiseks ette nähtud tähtaega puuduste kõrvaldamise, taotluse muutmise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teatades sellest taotlejat ja näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist, tõendamist või muutmist.

Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks. Kuni 60 tööpäevane tähtaeg taotluste menetlemiseks lähtub asjaolust, et eelnõu alusel toetatakse suuremahulisi investeeringuid, millele kohalduvad omakorda ÕÜFist tulenevad nõuded (näiteks kooskõla keskkonnasäästlikele investeeringutele seatud nõuetega), mida tuleb eraldi ja vajadusel eksperte kaasates hinnata.

Lõike 5 kohaselt võib rakendusüksus taotluse menetluse käigus hinnata „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte ning kliimakindluse hinnangute ning esitatud dokumentide vastavust § 13 lõigetes 2 ja 3 toodud suunistele, kaasates selleks vajadusel eksperte.

Lõike 6 kohaselt teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole rakendusüksuse poolt määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.

Eelnõu §-s 18 sätestatakse taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise tingimused.

Eelnõu §-s 19 on toodud taotluse valikukriteeriumid ja hindamise põhimõtted.

Lõike 1 kohaselt peab rakendusüksus kooskõlastama valikumetoodika rakendusasutusega ning tegema selle enne taotlemise avamist rakendusüksuse veebilehel kättesaadavaks.

Lõike 2 kohaselt on rakendusüksusel õigus moodustada taotluse hindamiseks nõuandvaid valikukomisjone ning kaasata sõltumatuid eksperte. Valikukomisjonide moodustamine ja koosseis kooskõlastatakse rakendusasutusega.

Lõike 3 kohaselt, kui taotluse hindamisel avastatakse puudusi või vajatakse taotluse hindamiseks lisainfot, teavitab rakendusüksus sellest viivitamatult taotlejat ja määrab lisainformatsiooni esitamiseks kuni 10 tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg. Rakendusüksus teavitab taotlejat menetlemise tähtaja pikenemisest viivitamatult.

Lõikes 4 täpsustatakse, et taotlusi hinnatakse lõikes 5 punktides 1–5 sätestatud kriteeriumide alusel skaalal 0–4. Taotluse koondhinne moodustub hindamiskriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest.

Lõikes 5 on toodud taotluste hindamiseks kasutatavad hindamiskriteeriumid ja nende osakaalud. Detailsem kirjeldus ja jaotus esitatakse rakendusüksuse poolt rakendusüksuse veebilehel § 19 lõike 1 alusel avaldatavas valikumetoodikas.

Eelnõu §-s 20 sätestatakse taotluste rahuldamise tingimused ja kord.

Lõike 1 kohaselt kuulub rahuldamisele nõuetele vastavaks tunnistatud taotlus, mis on määruise § 19 lõikes 5 loetletud valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50, mis ei ole määruise § 19 lõike 5 punktides 1–5 toodud valikukriteeriumide lõikes hinnatud hindega alla 2,0, ning mille rahastamise summa ei ületa määruise § 14 lõike 2 alusel täpsustatud eelarvet.

Lõikes 2 on loetletud detailid, mida taotluse rahuldamise otsus peab sisaldama.

Lõike 3 kohaselt on taotluse rahuldamise eelduseks Euroopa Komisjoni heakskiit rakenduskavale ja selle osaks olevale õiglase ülemineku territoriaalsele kavale (lisa 1). Seni kuni asjakohast heakskiitu ei ole, on rakendusüksusel võimalik rahuldada taotlused kõrvaltingimusega, mille kohaselt on võimalik taotlus rahuldada, kui Euroopa Komisjoni eelviidatud heakskiit on olemas. Kui antud heakskiitu Euroopa Komisjoni poolt ei tule, siis tehakse §- 21 lõike 1 kohaselt taotluse rahuldamata jätmise otsus.

Lõikes 4 täpsustatakse, et taotlejal ei teki õigust toetusele, kui Euroopa Komisjoni heakskiitu õiglase ülemineku kavale ei anta, ja seega seni tehtud kulud ei kuulu samuti toetusest hüvitamisele, sest taotlust ei ole rakendusüksuse poolt heakskiidetud.

Eelnõu §-s 21 on toodud taotluste rahuldamata jätmise tingimused ja kord.

Lõike 1 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel ning kui Euroopa Komisjon on teinud otsuse mitte kiita heaks rakenduskava lisa 1 „Õiglase ülemineku territoriaalne kava“.

Lisaks lõikele 1 võib rakendusüksus jätta taotluse rahuldamata, kui taotluses esitatud ja taotluse menetlemisel kogutud teavet kogumis hinnates ilmneb, et projekti eesmärgid on saavutatavad toetuseta.

Lõikes 3 täpsustatakse, et menetluses olevate taotluste kohta, mille rahaline maht ületab meetme toetuse rahastamise eelarve vaba jäägi ja mida ei ole võimalik vastavalt ühendmääruse § 9 lõikes 1 sätestatule osaliselt rahuldada, tehakse ühendmääruse § 8 lõike 2 punkti 5 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsus.

Eelnõu §-s 22 sätestatakse, kuidas toimub taotluste osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine.

Lõike 1 kohaselt võib taotluse rahuldada osaliselt, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluste rahastamiseks ette nähtud toetuse mahu tõttu või kui taotluse täielik rahuldamine ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi, tulemust või eesmärki. Lõike 3 kohaselt peab taotleja olema nõus rakendusüksuse poolt taotlusele tehtud muudatusettepanekutega, vastasel juhul teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Lõike 2 alusel võib rakendusüksus teha taotluse rahuldamise otsuse ka kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtaja jooksul ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik. Kõrvaltingimuse nõuetekohasel saabumisel või täitmisel vormistatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.

Eelnõu §-s 23 sätestatakse, kuidas toimub taotluste rahuldamise otsuse muutmine.

Taotluse rahuldamise otsust muudetakse lõike 1 kohaselt rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel ühendmääruse §-s 12 sätestatud tingimustel ja korras.

Lõige 2 täpsustab, et rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti abikõlblikkuse perioodil.

Lõike 3 kohaselt otsustab rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse muutmise 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse saamist ning võib lõike 4 alusel lubada muutmist ka tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.

6. peatükk

Toetuse saaja, partneri ja rakendusüksuse õigused ning kohustused

Eelnõu § 24 sätestab toetuse saaja ja partneri õigused ning kohustused.

Lõigete 1 ja 2 alusel peab toetuse saaja ja partner järgima ühendmääruses ettenähtud kohustusi.

Lõike 3 kohaselt peab toetuse saaja täiendavalt tagama, et materiaalse vara asendamisel enne kolme aasta möödumist arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest sama funktsiooni täitva varaga, kui materiaalne vara on purunenud või aegunud, säilib ettevõttes majandustegevus vahetatud vara abil vähemalt kolme aasta jooksul arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest. Suurettevõtjast toetuse saaja korral kohaldub käesoleva sätte rakendamisel kolme aasta asemel viie aasta pikkune periood.

Lõikega 4 seatakse toetuse saajale, kes viib toetuse abil ellu IPCEI projekti, kohustus tagada, et ta ei ületa eri rahastusallikatest toetuste kombineerimise tulemusena IPCEI projektile Euroopa Komisjonil poolt asjakohase riigiabi loa alusel lubatud maksimaalset toetussummat.

Lõikes 5 on toodud toetuse saaja teavitamiskohustus, mis tuleneb ühissätete määruse artiklist 50 ja projektide korral, mille kogumaksumus on üle 10 miljoni euro.

Eelnõu §-s 25 loetletakse rakendusüksuse õigused ja kohustused.

7. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

Eelnõu §-s 26 on sätestatud aruandlust puudutavad toimingud ning nõuded.

Lõige 1 näeb ette, et toetuse saaja esitab projekti vahe- ja lõpparuanded rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu hiljemalt toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tähtajal. Projekti vahearuanndeid esitab toetuse saaja projekti abikõlblikkuse perioodil kaks korda 12 kalendrikuu jooksul ning projekti lõpparuande kahe kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates. Üldjuhul esitatakse üks 12 kalendrikuu jooksul esitatavatest vahearuannetest 31.12 seisuga.

Lõigete 3 ja 4 kohaselt peab vahearuanne sisaldama projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut projekti edenemise kohta vastaval aruandlusperioodil, ning lõpparuanne kogu

projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut abikõlblikkuse perioodil tehtud edusammude ning tulemuste saavutamise kohta.

Kooskõlas lõigetega 5 ja 6, projekti vahe- ja lõpparuande vormid kehtestab ja teeb toetuse saajale kättesaadavaks rakendusüksus, kes kinnitab projekti aruande või lükkab selle tagasi seejuures hiljemalt 45 tööpäeva jooksul selle esitamisest juhul, kui aruanne ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

Eelnõu §-s 27 on toodud toetuse maksmise tingimused.

Lõige 1 sätestab, et toetust makstakse toetuse saajale tegelike kulude alusel. Toetuse maksmise eeldusteks on projekti tegevuste läbiviimine, abikõlblike kulude tegemine ning rakendusüksuse nõudmisel vastava aruandeperioodi vahe- või lõpparuande esitamine ja nende kinnitamine rakendusüksuse poolt.

Lõike 1 kohaselt nähakse ka ette võimalus maksta toetus välja otse arve väljastajale. Rakendusüksus võib teha seda ühendmääruse § 27 lõike 2 alusel, kui toetuse saaja on sellist soovi avaldanud ja on saanud arve väljastajalt kinnituse, et ta on sellest teadlik. Rakendusüksuse õigus teha makse otse arve väljastajale ei tähenda seejuures toetuse saaja kohustuste üleminekut rakendusüksusele ega seda, et toetuse saaja on toetuse väljamaksmisnõude loovutanud arve väljastajale. Kulu maksmise nõue loetakse toetuse saaja või partneri poolt täidetuks, kui rakendusüksus on makse teinud. Rakendusüksus teeb seejuures makseid ühendmääruse § 27 lõike 2 alusel tingimisel, et rakendusüksusel on võimalik menetleda maksetaotlust arvel märgitud maksetähtjaks.

Lõikes 2 sätestatakse, et läbipaistvuse suurendamiseks ning menetluse, sh järelkontrolli lihtsustamiseks peavad kõik abikõlblikud kulud olema tasutud pangaülekandega. Viimati nimetatud nõue ei kehti amortisatsioonikulude kohta. Teadus- ja arendusabi andmisel tuleb amortisatsioonikulude puhul lähtuda üldise grupierandi määruses sätestatud tingimustest ja raamatupidamise heast tavast.

Toetuse saaja esitab lõike 6 kohaselt maksetaotluse koos nõutud dokumentide ja tõenditega rakendusüksusele mitte tihedamini kui kord kvartalis.

Rakendusüksus menetleb maksetaotlust kuni 45 tööpäeva ning võib lõike 8 alusel teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse, kui:

- 1) esitatud kuludokumendid ei vasta taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele ja eesmärkidele või kulu abikõlblikkuse tingimustele;
- 2) läbiviidud tegevused ei vasta taotluses esitatud tegevustele või nende toimumine ei ole tõendatud;
- 3) rakendusüksus jättis vastava aruandlusperioodi vahe- või lõpparuande kinnitamata;
- 4) toetuse saaja ei ole tagasimaksmisele kuuluvat toetust tagasi maksnud.

8. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja vaided

Eelnõu § 28 sätestab taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise tingimused.

Antud paragrahvi kohaselt võib rakendusüksus tunnistada taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 2) taotlemisel, taotluse rahuldamise otsuse muutmisel või projekti elluviimisel on esitatud ebaõiget või mitteteadlikku teavet või teave on jäetud esitamata;
- 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või kõrvaltingimust ei suudeta täita;
- 4) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

Lisaks näeb antud paragrahv ette, et kui taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse kehtetuks ja aluseta makstud toetuse kuulub tagastamisele, esitatakse taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuses toetuse tagasinõue finantskorrektsiooni otsuse vormistamise tingimuste ja korra kohaselt. Kui finantskorrektsiooni otsusega tühistatakse kogu taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetus, tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus kehtetuks.

Eelnõu § 29 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus ja tagastatakse toetus vastavalt ÜSS2021_2027 § 28–30 ja ühendmääruse 34–38 sätetatele.

Eelnõu § 30 sätestab, kuidas toimub vaide esitamine.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

- Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõu koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. a määrusega (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.
- Eelnõu arvestab Euroopa parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond.
- Täiendavalt on eelnõu kooskõlas §-s 1 loetletud VTA määrusega, üldise grupierandi määrusega, TAI raamistikuga ning IPCEI teatisega.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõu on töötatud välja kooskõlas ÕÜFi eesmärkide ja tingimustega ning omab positiivset mõju eeskätt järgneva osas:

a) **keskkonnasäästlike investeeringute soodustamine** – kõik ÕÜFist toetatavad tegevused peavad olema kooskõlas Euroopa Liidus keskselt kehtestatud keskkonnasäästlikkuse põhimõtetega, mistõttu on eelnõu rakendamise mõju kliimale vähemalt neutraalne. Suurettevõtete puhul on oluline, et projektid panustavad nii käesoleva kui ÕÜFi määruse kohaselt 2050. a kliimaeesmärkide saavutamisse. Samuti aidatakse eelnõu abil kaasa uute keskkonnasõbralike energialahenduste rakendamisele, tootmisele või pakkumisele, mis on

vajalik mh põlevkivisektori osakaalu vähenemisega kaasnevate negatiivsete mõjude leevendamiseks Eesti energiaturul;

b) **Ida-Virumaa kui õiglase ülemineku keskmes oleva piirkonna majandusarengu toetamine** – eelnõu sihtgrupp on piisavalt lai (hõlmates lisaks tööstusele ka teisi valdkondi) ning selliste eeldustega (näiteks tänane palgatase), mis võimaldab toetuse abil mitmekesistada Ida-Viru piirkonna majandust, tekitades selleks uut tootmist eri tegevusvaldkondade üleselt ning soodustades uute keskmisest kõrgema palgatasemega töökohtade loomist. Vastavalt Euroopa Komisjonile õiglase ülemineku kava raames esitatule, aidatakse käesoleva eelnõu toel eeldatavalt kaasa vähemalt 20 suurinvesteeringu elluviimisele ning luuakse selle tulemusena Ida-Viru maakonnas vähemalt 1000 uut töökohta;

c) **Ida-Viru tööturu arengu toetamine** - investeeringute elluviimise toetamine võimaldab luua piirkonnas uusi töökohti, mis on potentsiaalselt atraktiivsed nii tänastele (eeskätt) Ida-Viru maakonna töötutele kui piirkonnas uusi töö- ja arenguvõimalusi otsivatele või kaaluvatele mittetöötutele, sh piirkonda tööandjate poolt meelitatavad välisspetsialistid. Eelnõu toetab lisaks investeeringutele ka nende elluviimiseks vajalike töötajate koolitamist, mis on oluline värbamisel, uute töötajate täiend- või ümberõppe tagamiseks. Samuti soodustatakse eelnõu abil puudega töötajate värbamist.

5. Eelnõu rakendamise seotud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Toetuse andmise rakendamisega seotud kulud kaetakse tehnilise abi vahenditest. Eelnõuga tulu ei teenita.

6. Eelnõu jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatati koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Maaeluministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.

Täiendavalt esitati eelnõu seisukoha andmiseks ÖÜFi juhtkomisjonile.

Koostöölastuse raames saadud tagasiside ja MKMi selgitused sellega arvestamise või mitteamvestamise kohta on toodud koostöölastustabelis.

KOOSKÕLASTUSTABEL

MÄRKUSED:	ARVESTATUD / MITTEARVESTATUD
SOTSIAALMINISTEERIUM:	
Eelnõu § 4 lõigetes 2 ja 3 on viide rakenduskava näitajatele. Vastavalt ühendmääruse § 41 lõike 1 punktile 4 tuleb toetuse andmise tingimustes märkida „meetmete nimekirjas“ nimetatud näitajad.	Arvestatud
Rakenduskava meetmetel on väga oluline roll riigi pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ seatud sihtide saavutamisel. Samuti peab vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artiklile 9 meetmeid rakendades panustama horisontaalsete põhimõtete, nagu sooline võrdõiguslikkus, võrdsete võimaluste edendamine, ligipääsetavuse tagamine, edendamisse. Seetõttu on lähtuvalt ühendmääruse § 41 lõike 1 punktist 3 iga toetustingimuse määruse kavandamisel kohustuslik läbi mõelda võimalused, kuidas lisaks meetmetspetsiifiliste eesmärkide saavutamisele panustada „Eesti 2035“ sihtidesse ja aluspõhimõtetesse läbi horisontaalsete põhimõtete. Sellest lähtuvalt tuleb eelnõusse lisada ka „Eesti 2035“ näitajad, mis seiravad horisontaalseid teemasid. Palume lisada § 4 lõikesse 7 järgmised punktid: „4) ligipääsetavuse näitaja; 5) sooline palgalõhe.“.	Arvestatud , lisatud § 4 lõikesse 7
Et tagada toetatavate tegevuste panus soolise palgalõhe vähendamisse, palume lisada § 4 lõikesse 4 eraldi alapunkt määruse spetsiifilise tulemusnäitaja kohta: „4) toetatavates ettevõtetes loodud töökohtadel tööle asunud töötajate sooline palgalõhe on väiksem kui Statistikaameti andmetel palgalõhe § 12 lõikes 1 viidatud EMTAKi jagude tegevusaladel.“.	Arvestatud , lisatud § 4 lõikesse 7
Eelnõu § 4 lõiget 6 palume täiendada tingimusega, et töötajal võib olla ka vähenenud töövõime. Sellise tingimuse lisamisega saab olema sama probleemiga sihtrühm kaetud laiemalt. Teeme ettepaneku sõnastada see lõige järgmiselt: „(6) Iga abikõlblikkuse perioodil tööle asunud töötaja, kellel on tõendatud puue või vähenenud töövõime, puhul vähendatakse taotluse rahuldamise otsuses toodud nõutavat töötajate arvu ühe täistööajaga töötaja võrra.“.	Arvestatud

<p>Eelnõu § 9 (abikõlblikkuse periood) lõikes 6 nähakse ette nõue taotleda rakendusüksuselt nõusolekut projekti ennetähtaegset lõpetamiseks, seda nii juhul, kui kõik tegevused on tehtud enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, aga ka siis, kui projekt jääb pooleli. Leiame, et mõlemal juhul ei peaks olema vajadust projekti abikõlblikkuse perioodi tuua varasemaks, st muuta taotluse rahuldamise otsust, sest tegevused lihtsalt eelnimetatud põhjusel lõpevad varem. Tegevuste projektiplaanis nimetatud ajakavast nihkumine projekti abikõlblikkuse perioodil peaks olema lubatav (eelkõige varem tegemine), sest eelnõu kohaselt rakendusüksus ei kinnita projekti ajalist tegevuskava (projektiplaani), millest peab toetuse saaja kiivalt kinni hoidma. Teatud ajaline nihkumine lubatud piiraegades peaks olema lubatav ka ilma rakendusüksuse nõusolekuta. Ajakava muutmise taotlemine tekitab pooltele halduskoormust ja on sisutu, sest selle tulemusel puuduv vajadus tuua projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu varasemaks, lihtsalt tegevused lõppesid siis, kui neist viimane sai teostatud. Ka eelnõu §-s 23 sätestatud taotluse rahuldamise otsuse muutmise regulatsioonis puudub seos § 9 lõikes 5 nimetatud asjaoludega.</p>	<p>Arvestatud. Antud säte eemaldatud, sest otseselt takistusi sellest ei tulene.</p>
<p>Eelnõu § 30 lõikes 1 sätestatakse üksnes, et vaiete menetleja on rakendusasutus. Selline korraldus ei ole kooskõlas perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 32 lõikega 3, sest see ei anna rakendusasutusele õigust olla vaiete menetleja finantskorrektsiooni otsuste peale esitatud vaiete puhul. Finantskorrektsiooni otsuseid teeb rakendusüksus selle seaduse § 8 lõike 2 punkti 7 kohaselt. Eelnõus on rakendusüksus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus. Samuti tuleb toetustingimustes sätestada kohustuslik vaidemenetlus kooskõlas sama seaduse § 31 lõikega 1.</p>	<p>Arvestatud, § 30 sätteid vastavalt kohandatud.</p>
<p>KESKKONNAMINISTEERIUM</p>	
<p>Palume täiendada § 4 lõiget 7 strateegia „Eesti 2035“ sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ näitajaga „ressursitootlikkus“.</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>Palume täpsustada eelnõu § 19 lõike 5 punkti 4 selliselt, et oleks tagatud projekti panuse hindamine horisontaalse põhimõtte „keskkond ja kliima“ toetamisse.</p>	<p>Arvestatud, lisaks vastavushindamisele, millega tagatakse projektide kooskõla „ei kahjusta oluliselt“ ja kliimakindluse tagamise põhimõtetele, arvestatakse § 19 lõike 5 punktis 4 sh ressursitootlikkus tagamisega.</p>

<p>§ 19 lõikes 1 viidatud valikumetoodikas palume horisontaalse põhimõttega „keskkond ja kliima“ arvestada ning konsulteerida selle koostamisel Keskkonnaministeeriumiga.</p> <p>Ülaltoodud märkustega arvestamine kindlustab, et projektid on kooskõlas roheleppe, Pariisi kokkuleppe ja säästva arengu eesmärkidega.</p>	<p>Arvestatud, arutame valikumeetodika osas ka Keskkonnaministeeriumiga.</p>
<p>RAHANDUSMINISTEERIUM</p>	
<p>Juhime tähelepanu, et 14.04.2022 toimunud Vabariigi Valitsuse kabinetiistungil võeti vastu otsus, et enne rakenduskava ametlikku heakskiitmist Euroopa Komisjoni poolt lubatakse käivitada meetme esimene etapp. See tähendab, et tohib küll jõustada toetuse andmise tingimused, kuulutada välja taotlusvooru ja võtta vastu taotlused, kuid toetuse saajatega ei tohiks sõlmida lepinguid enne ÕÜFi juhtumipõhisest hindamisest positiivse tulemuse saamist. Toetuse saaja võib omal riskil alustada tegevuse elluviimisega juba peale taotluse esitamist.</p>	<p>Arvestatud, sh selgitavad sätted lisatud §-ides 20 ja 21</p>
<p>Tulenevalt EL määruse (EL) 2021/1060 artiklist 9 (horisontaalsed põhimõtted), horisontaalsest eeltingimusest „EL põhiõiguste harta tõhus kohaldamine ja rakendamine“ ning läbivatest projektivalikukriteeriumidest, palume täiendada määruse § 1 lõiget 2 viitega EL määruse 2021/1060 artikli 9 põhimõtetega arvestamisele sh EL põhiõiguste harta. § 13 taotlusele esitatavate täiendavate nõuete juurde palun lisada taotleja kinnitus, et ei riivata EL põhiõiguste hartas toodud põhiõiguseid.</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>§ 1 lg 2: Palume sõnastada järgmiselt: <i>Määruse alusel toetatavate projektide tegevused aitavad kaasa Riigikogu heaks kiidetud Eesti pikaajalise strateegia „Eesti 2035“ sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisele ning arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid sh EL põhiõiguste harta nõudeid.</i></p> <p>§ 4 (7) – § 1 (2) nimetatud strateegia „Eesti 2035“ <i>aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust, keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel mõõdetakse järgmiste näitajatega:</i></p> <p>1) tööjõu tootlikkus osakaaluna Euroopa Liidu keskmisest;</p> <p>2) väljaspool Harju maakonda loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest;</p>	<p>Arvestatud, § 1 lg 2 täiendatud.</p>

3) TA tegevuse kulud erasektoris. 4) ...	
<p>Palume selgitust eelnõu § 3. Terminid toodud TA mõiste selgituse kohta. Eelnõus on toodud, et TA tegevus on grupierandi määruse art 25 ja TAI raamistiku tähenduses. Grupierandimääruse art 25 ei defineeri otseselt TA tegevust, vaid toob välja alus- ja rakendusuuringud. Juhime tähelepanu, et mitte kõik uuringud ei ole teadusuuringud. Teadus- ja arendustegevus on defineeritud Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduses ning nimetatud TAI raamistik jääb ähmaseks.</p>	<p>Arvestatud. ja täiendatud järgnevalt: „<i>TA tegevus on alus- ja rakendusuuringud ning tootearendus üldise grupierandi määruse artikli 2 punktide 84–86 ja TAI raamistiku tähenduses</i>“</p>
<p>§ 3 punkt 4: Palume mõiste „suurettevõtja“ defineerida selgelt.</p>	<p>Õigusselguse huvides ja määruste üleselt sama lähenemise tagamiseks säilitame praeguse sõnastuse.</p>
<p>§ 3 punkt 15: Määrusest selgub, et tegemist on lisadokumendiga, mitte näiteks vahendite kogumiga. Palume täpsustada sõnastust järgmiselt: „<i>projektiplaan on ettevõtja koostatud ja tema tegutsemist või laienemist mõjutava tegevuse, eesmärgi ja selle täitmiseks vajalike vahendite kogumi detailne kirjeldus.</i>“</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>§ 4 lg 1: Ebaselge sõnastus, palume üle vaadata (korduv märkus).</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>§ 4 lg 4: Paragrahvis tunduvad olevat kehtestatud loodavatele töökohtadele palga ja lisandväärtuse nõuded, kuid nad on sõnastatud ebaselgelt; loetavuse huvides peaksid sellised nõuded olema selgelt sõnastatud nõuetena.</p> <p>Sissejuhatav tekst ja järgnevate punktide tekst ei ole ühtne, punktid 1-3 ei ole sõnastatud näitajana vaid pigem nõuetena.</p> <p>§ 4 lg 4 p 1 on viidatud meetmespetsiifilise näitajana lõikes 5 nimetatud tingimustele vastavatele töökohtadele, kuid lõige 5 viitab tagasi lõike 3 punktile 1, mis käsitleb rakenduskava näitajaks olevaid töökohti.</p> <p>Paragrahvist ei tule seetõttu välja, mille poolest erinevad meetmespetsiifilise näitaja töökohad rakenduskava mõõdiku saavutamisel arvesse võetavatest töökohtadest. § 4 lg 4 p 2 puhul on viidatud Statistikaameti avaldatavatele palgaandmetele.</p> <p>Vaidluste ennetamiseks võiks täpsustada, kas silmas peetakse kvartaalset või aastastatistikat.</p> <p>Sõnastusest on segane, kas kõrgema palgataseme nõudega töökohtade infot plaanitakse koguda eraldi näitajana lisaks lg 3 p 1 nimetatud</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>§ 4 ülesehitust kohandatud. Palgakriteerium on viidud § 10 lõigetes 4 ja 5, sest seal on toetuse summa arvutamise aluseks toodud nõuded, lähtuvalt palgatasemest. Samuti täpsustatud, et kvartaalse palgataseme alusel.</p> <p>§ 4 lg 1 p 1 ja lg 4 p 1 toel on täpsustatud töökohtade arvestamise erisust. Lõige 5 täpsustab seega eraldi, millistel juhtudel lg 4 p 1 üldse rakendub (on taotlejale võimaluseks kasutada tulemusnäitajana). Selgitus sellise erisuse järele lisatud seletuskirja.</p>

<p>töökohtadele või soovitakse lg 4 p 2-ga täpsustada, millised töökohad võetakse arvesse lg 3 p 1 mõõdiku saavutamise hindamisel.</p> <p>§ 4 lõikes 4 esitatud määruse spetsiifilised tulemusnäitajad on sõnastatud laialivalguvalt ja läbi erinevate tingimuste. Soovitame ka määruse spetsiifiliste näitajate nimetused sõnastada selliselt, et need oleksid selged ja üheselt mõistetavad ning neid oleks võimalik lisada ka struktuuritoetuste registrisse eraldi projekti näitajana (sarnaselt § 4 lõigetega 2 ja 3).</p> <p>Hetkel on §-s 4 esitatud selgitus näitaja sisu kohta, aga näitaja nimetus on puudu.</p>	
<p>§ 4 lg 6: Palume selgitust, et kas kehtib uuele töökohale asumise või üldiselt ettevõttesse tööle asumise puhul?</p>	<p>Selgitame: sätte eesmärk on leevendada uute loodavate töökohtade nõuet juhul, kui nõutud töökohale asub tõendatud puude või vähendatud töövõimega töötaja. Antud nõue saab kehtida projekti ulatuses – ehk aluseks uued, projekti elluviimise tulemusena lisanduvad töökohad, mis ei välista ka seda, et projekti jooksul asub samale kohale uus inimene.</p>
<p>§ 6 lg 1 ja 2: Ettepanek: Lõikes 1 nimetatud koostöölepingus sätestatakse muuhulgas, partnerile makstava tasu tingimused kui üks partner loobub oma osast projekti tulemustes. Tasu peab olema vähemalt võrdne partneri tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste turuhinnaga. Selgitus: praegu on kirjutatud, et justkui alles siis kui üks partner loobub, sätestatakse lepingus tingimused.</p>	<p>Arvestatud, täiendasime lg 2 sõnastust.</p>
<p>§ 7 lg 2 punkt 2: Investeeringud taastuenergiaase on juba praegu tihti tulutoovad (nt päikese ja tuulepargid), samuti on MKM'il ettenähtud mh korraldada lähiaastatel taastuenergia vähempakkumisi. Lisaks, konkreetset Narva küttelahenduse taastuvallikatele üleviimine on toetatav teisest ÕÜF meetmest. Sellest tulenevalt pakume kaaluda, kas sätestada eraldi, et käesoleva meetme raames taastuenergiasse investeeringute teostamiseks toetuse taotlemine ei ole kombineeritav teiste taastuenergia edendamise meetmetega. Sooviks vältida meetmete- ja pingutuste vahelist dubleerimist.</p>	<p>Arvestatud, päikese- ja tuulepargi on välistatud § 7 lg 2 p 2 alusel. Lisaks on täiendatud §-i 7 lõikega 7.</p>
<p>§ 7 lg 3 punkt 1: „Tugitegevused“ – määruses ei ole määratletud, et mis need olla võiks. Siin võiks olla avatud loetelu, nt „tugitegevused, sh...“</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>§ 7 lg 6: Ettepanek täpsustada, et „Kui toetatava § 7 lg 3 tegevuse asukoht on ...“, kuna § 7 lg's 2 sisalduvad tegevused ei saa asuda väljaspool Eestis, ning isegi täpsemalt, Ida-Viru maakonda.</p>	<p>Arvestatud</p>

§ 8 lg 4: Sõnastuses asendada sõna „lblik“ sõnaga „abikõlblikud“.	Arvestatud
§ 9 lg 4 ja 5: Kas toodud välistuse puhul on abikõlblikkuse perioodi maksimaalne kestus pikem või lühem kui 36 kuud?	Arvestatud. Täiendatud § 9 lg 4 sõnastust.
§ 10 lg 7 punktid 4 ja 5: Kuidas taotlemisel on võimalik adekvaatselt hinnata lisandväärtust tulevikus? Samuti, tootmise käivitumise või ekspordi <i>plaanimise</i> eest saab suuremat toetust taotleda. Tunduvad üsna lõdvad kriteeriumid.	Selgitame. Ettevõtted hindavad regulaarselt osana äriplaanist ja investeringuprojektidest oma äritegevuse mõju majandusnäitajatele ning lisandväärtuse prognoosimine on nii palgafondi, eeldatavat ärikasumit kui kulumit arvestades igati asjakohane. Oluliseks eelduseks küll ka ettevõtete varasem kogemus, sektor, valdkond või tootegrupp, milles tegutsetakse (st turusituatsioon ja selle keskmised tasemed). Antud sätte alusel suurema toetussumma taotlemine eeldab olulisel määral töökohtade loomist ja kõrgema lisandväärtusega, teadmusmahuka <u>tootmise</u> edendamist. Sellised projektid reeglina hõlmavad eksporttoodete tootmist. Seega rõhuasetus ei ole tööpooldest antud sättes niivõrd „tootmise käivitamisel“ ja „ekspondil“ kui loodavatel töökohtadel ja teadmusmahuka ettevõtluse edendamisel.
§ 12 lg 1 punkt 2: EMTAK kood 2893 – kuna see sisaldab ka toiduainete- ja joogitööstusmasinate tootmist (lisaks tubakale, mis on ÖÜF puhul välistatud), siis ettepanek on seda välistust siin punktis mitte mainida, vaid välistada tubakaga seotuid tegevusi üldise välistusega, mis on toodud § 2 lg 4 punktis 5.	Arvestatud, täiendame sätteid.
§ 12 lg 3 Kaalumiseks: võib-olla on põhjendatud siia loetellu punkti lisamine, et „projekt ei tohi olla sisulises vastuolus § 2 lg 4 tooduga, isegi, kui EMTAK sobib“ (sõnastus esialgne).	Arvestatud järgnevalt – täiendatud §-i 12 lõiget 1 osaga „...kes ei ole välistatud §-i 2 lõike 4 alusel ja...“
§ 12 lg 3 punkt 2: Sõnastus on vastupidine sissejuhatava lause ülesehitusega – ühel juhul sõnastatud välistus, teisel kohustus.	Arvestatud, täname tähelepanu juhtimast. Korrigeeritud sõnastuse lõpuosa, mille kohaselt peab korraldus abi tagasimaksmiseks olema täidetud.
§ 16 lg 4: Paragrahvi eelnevatest lõigetest selgub, et eelhindang antakse projektiplaanile. Kui see nii on, et eelhindang antakse vaid projektiplaanile, siis võiks ka selles lõikes märkida (4) „Positiivne eelhindang projektiplaanile ei ole rakendusüksusele taotluse rahuldamisel siduv.“	Arvestatud.
§ 19 lg 5 punktid 1 ja 4: Eelnõust ei selgu, mille poolest eristuvad omavahel kriteeriumid 1 ja 4. Mille alusel plaanitakse hinnata taotluste erinevat mõju Ida-Virumaa ettevõtluse ning majanduse edendamisse? Kuidas see mõju erineb taotluste mõjust meetme eesmärkidesse, milleks on toetada Ida-Viru maakonna majanduse	Arvestatud. Ei mõista „poogitud“ märkuse vajalikkust antud juhul. Investeeringute elluviimine puudutab igal juhul ettevõtete majandusnäitajaid, mis antud juhul on esmalt töökohad ja lisandväärtus ning täiendavalt vaatame ka laiemat pilti ehk eksport/müügitulu, TA tegevus/investeeringud.

<p>mitmekesisistumist ja ettevõtjate konkurentsivõime kasvu?</p> <p>Lisaks, 1. hindamiskriteeriumi juurde on poogitud ka "mõju ettevõtja majandustulemustele", mis on väga teistsugune kriteerium. Ei ole selge, kuidas meetme eesmärgid ja ettevõtte majandustulemused ühe kriteeriumi sees omavahel kaalutud saavad. 4. kriteeriumi puhul ei ole arusaadav, mida täpsemalt hinnatakse ja mismoodi see eristub 1. kriteeriumist.</p>	<p>Meetme eesmärk – mitmekesistamine ja ettevõtjate konkurentsivõime kasv väljenduvadki ühelt poolt selles, millistes sektorites (pmt põlevkivi-välistes, hea kasvupotentsiaaliga) investeeringuid kavandatakse ning milliste tulemustega (mida mõõdetakse erasektoris reeglina ikka majandusnäitajate põhjal).</p> <p>Arvestades aga tagasisidest horisontaalsete põhimõtete osas, siis kohandame kriteeriumi 4, et oleks selgemalt toodud, et see kriteerium on seotud § 4 lg 7 EE2035 näitajate ja ühissätete määruse horisontaalsete põhimõtetega.</p>
<p>Vastavalt määruse „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ § 41 lg 1 punktile 8 eelnõus selgelt välja tuua, et milliseid tegevusi käsitletakse strateegiliselt olulise tegevusena.</p>	<p>Arvestatud, täiendatud §-i 1 lõikega 4.</p>
<p>§ 7 lg 3 punkt 1 (tugitegevused), § 9 lg 3 ja § 13 lg 1 punkt 18: eelnõust ei selgu, mida peetakse silmas „tugitegevuste“, mis on abikõlblikud ja mille jaoks võib anda vähese tähtsusega abi (vt § 2 lg 1 punkt 4). Seletuskirjas on selgitatud, et tugitegevuste kulude all mõeldakse muu hulgas ka projekteerimiskulusid. § 9 lg 3 alusel tehakse erisus projekt töödega alustamisele, lubades enne taotluse esitamist rakendusüksusele alustada eelnõu § 13 lg 1 punktis 18 nimetatud ehitusprojekti koostamisega. Seletuskirjas on § 13 lg 1 punkti 18 kohta kirjutatud, et ehitusprojektid kulud hüvitatakse tagasiulatuvalt vähese tähtsusega abina, kuid see peaks olema kirjas ka eelnõus.</p> <p>Seega tuleks läbipaistvuse huvides ka eelnõus täpsustada, et sellised kulud on abikõlblikud vaid juhul, kui selleks antakse vähese tähtsusega abi. Selleks soovitame lisada § 7 lg 3 punkti 1 teksti „„sealhulgas § 13 lõike 1 punktis 18 nimetatud ehitusprojekti koostamine“.</p>	<p>Arvestatud järgmiselt – täiendatud § 9 lõiget 3.</p>
<p>§ 8 lg 4: teisel real tuleks ära jätta tekst „renditakse või“ ja jätta vaid tekst „...kui vara omandatakse üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 49(b) alusel VKE-st toetuse saaja korral või punkti 51(b) alusel suurettevõtjast toetuse saaja korral.“ Nimelt viidatakse üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 49(b) ja punktis 51(b) ainult vara soetamisele, mitte rentimisele (vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse).</p> <p><i>Tehniline kommentaar:</i> lause alguses peaks olema „Lõikes 2 nimetatud kulud on</p>	<p>Arvestatud.</p>

abikõlblikud“ (praegu: Lõikes 2 nimetatud kulud on abikõlblik).	
§ 10 lg 7: viide § 13 lõikele 1 ei ole ilmselt õige.	Arvestatud
§ 11 lg 6: viide § 6 lõikele 4 peaks ilmselt olema § 7 lõikele 4.	Arvestatud
§ 11 lg 10: kirjas on, et omafinantseeringu määr peab olema vähemalt 35% projekti abikõlblikest kuludest, kuid § 11 eelmistes lõigetes on osaliselt lubatud suuremad abi osakaalud projekti abikõlblikest kuludest. Palume kontrollida, kas lõige 10 on kooskõlas eelnevate lõigetega.	Selgitame. Toetuse osakaalud tegevuste lõikes peavad alati tagatud olema, nagu riigiabi ette näeb. Kui aga tegevusi kumuleerida, siis tekib mitmest tegevusest koosnev projekt ning mille puhul ei toeta antud meetmest projekte, mille omafinantseering kokku on vähem kui 35% pärast tegevuste lõikes toetuse läbi arvutamist.
§ 13 lg 1: palume lisada üldise grupierandi määruse artikkel 6 lõikes 2 nimetatud info, kuna juhul, kui taotlus ei sisalda sellist infot, ei loeta projektil olevat ergutavat mõju.	Arvestatud, täiendatud § 13 lg 6
§ 23 lg 4: palume lisada lause lõppu teksti „ja ei ole vastuolus riigiabi reeglitega“. Nimelt ei tohi taotluse rahuldamise otsust tagasiulatuvalt muuta, kui muutmine puudutab abi osakaale, abi summat vms, sest see oleks vastuolu riigiabi ergutava mõju nõudega. Seletuskirjas: Palume välja tuua seose Tegevuspõhise eelarve (TERE) raamistikuga	Arvestatud. Sh seos TERE raamistikuga on lk 1 varasemalt lisatud.
Vastavalt ÕÜF asutamise määrusele, on ÕÜF fookuses on VKE'd ning suurettevõtete projektid on toetatavad vaid teatud juhtudel (vt ÕÜF asutamise määruse sissejuhatuse punkt 16 ning artikli 8 lõpus sätestatud erisused). Käesolevas määruuses ei ole aga selgelt eristatud VKEd ja suurettevõtted. Seega, palume eraldi välja tuua kas loogilises kohas määruuses endas, või vähemalt määruuse seletuskirjas: 1) ÕÜF asutamise määruuses sätestatud suurettevõtete toetamise erisusi, 2) mainida ÕÜ kavas sisalduv „gap-analysis“, millega on põhjendatud suurettevõtete projektide toetamise vajadus ÕÜF vahenditest Ida-Virumaal, 3) põhjendada lühidalt, miks ei ole määruuses suurettevõtetele kohalduvaid ÕÜF erisusi eraldi sätestatud.	Arvestatud, selgitatud seletuskirjas § 12 juures.
Eelnõu §-i 12 kommenteerivas lõigus, osas „Sihtgrupi määratlemisel on lähtutud seejuures eeskätt järgnevatest eeldustest: ...“ palume lühidalt välja tuua eelnõu seoseid ka Eesti nutika spetsialiseerimise strateegia kasvuvaldkondadega, sarnaselt ÕÜ kavas kirjeldatuga (vt ÕÜ kava ptk 2.1 osa „Võimalikud kasvuvaldkonnad“; 2.2 lõigud 2-5; 2.3 viimane osa, kus on kirjeldatud Eesti S3).	Arvestatud
Seletuskirja osa „3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele“ – palume kinnitada, et eelnõu arvestab ka Euroopa parlamendi ja nõukogu	Arvestatud

määrusega (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond.	
Seletuskirja osa „4. Eelnõu mõjud“ sisustamisel ja täiendamisel võib vajadusel kasutada SF21-27 ÜKP fondide rakenduskavale tehtud KMH ja DNSH analüüse, kus käesolevat meedet on eraldi käsitletud. Osas „a) keskkonnasäästlike investeeringute soodustamine“ võiks eraldi mainida eelnõu vastavust ÖÜF määruses sätestatud nõuet panustada 2050. a eesmärkide saavutamisse suurettevõtete investeeringute puhul.	Arvestatud , täiendatud antud juhul seletuskirja punkti 4 osa „a) keskkonnasäästlike investeeringute soodustamine“.
Palume täiendada seletuskirjas eelnõu § 4 lõiget 7 puudutavat, et oleks näha, kuidas aidatakse kaasa Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete hoidmisele ja sihtide saavutamisele toetades seeläbi seotud horisontaalseid põhimõtteid ja väärtusi. Hetkel on märgitud, et puutumus on tasakaalustatud regionaalarengu eesmärgiga ja lisatud vastavad strateegia „Eesti 2035“ näitajad, kuid ei ole toodud analüüsi teiste antud sihiga seotud horisontaalsete põhimõtetega puutumuse olemasolu kohta. Kuna tegevustele kohaldub „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega arvestamise ning kliimakindluse nõue, siis minimaalselt on puutumus lisaks keskkonnaeesmärkidega ning lisama peaks vähemalt ühe järgnevatest näitajatest: 1) ressursitootlikkus 2) kasvuhoonegaaside netoheide CO2 ekvivalenttonnides 3) taastuenergia osakaal energia summaarses lõpptarbimises 4) ringleva materjali määr	Arvestatud
Lisaks vastavalt Sotsiaalministeeriumi võrdõiguslikkuse kompetentsikeskuse hinnangule on võimalik seose olemasolu nii soolise võrdõiguslikkuse, võrdse kohtlemise kui ligipääsetavusega, mis tähendab, et seletuskirjas peab kajastuma analüüs nimetatud seose olemasolu või puudumise kohta. Ligipääsetavuse analüüsil palun arvestada, et puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamine on üks horisontaalsetest eeltingimustest. Soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega puutumuse korral palun kasutada näitajana soolist palgalõhet, võrdsete võimaluste puhul IMD (Rahvusvahelise Juhtimise Arendamise Instituudi) rahvusvahelise konkurentsivõime indeksit ning ligipääsetavuse korral ligipääsetavuse näitajat. Puutumuse olemasolul peaks täiendama vastavalt ka § 19.	Arvestatud
RIIGI TUGITEENUSTE KESKUS	

Riigi Tugiteenuste Keskus kooskõlastab ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määruse „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus“ eelnõu vaikimisi. Ametliku vastuskirja ei edastata. Mõned tähelepanekud, ettepanekud ja märkused:	
Palun parandada täheviiga § 2 lõike 4 punkti 2 sõnastuses, st puudub täht "l" sõnade "lõigetes 2-5" alguses.	Arvestatud.
Ettepanek lisada viide, et toetatakse tegevust või taotlus peab sisaldama kinnitust, et projekt vastab asjakohastele EL-i ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele (tulenevalt seirekomisjonis kinnitatavatest ühtsetest valikukriteeriumitest).	
EMTAK koodide puhul tuleks välistada: D jaotusest tegevusena 35111 Elektrienergia tootmine mittetaastuvast energiaallikast.	Arvestatud.
§ 13 lõige 1 punkti 3 sõnastuses: taotlus peab sisaldama ka lisaks hinnangule ka kinnitust projekti vastavuse kohta „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele, kuivõrd täiendava dokumentatsiooni nõue on määrusest välja jäetud	Arvestatud.
§ 13 lõige 2 sõnastuses: muuta sõnade järjestust ning sõnastada „hinnangu“ asemel „hinnangu koostamisel“	Arvestatud.
§ 13 lõige 3 sõnastuses: ettepanek vahetada juhendite nimetamisel kohad, st ettepoole paigutada viide EK juhendile ning selle järgselt lisada viide rakendusüksuse juhendile.	Arvestatud.
§ 20 lõige 1 juurde lisada täpsustus: 4) projekt on vastavuses „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega ning tagatud on kliimakindlus (selgituseks: vajalik on välistada selliste projektide rahastamine, mis ei täida neid kriteeriume). Alternatiivselt on võimalik lisada ka hindamiskriteerium DNSH ja kliimakindluse vastavuse tagamise kohta. Samuti on ka SK-s (lk 12) viidatud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttele, mis võiks olla üks hindamiskriteerium.	Selgitame. Oleme täiendanud §-i 17 lõiget 5, mis sätestab: „(5) Rakendusüksus hindab taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte ning kliimakindluse hinnangute ning esitatud dokumentide vastavust § 13 lõigetes 2 ja 3 toodud suunistele, kaasates selleks vajadusel eksperte.“.
Seletuskirjas jäid ebaselgeks viited § 1 lõikele 5 (eelnõu §-is 1 ei ole lõiget 5), millele viidati §-i 12 selgitamisel.	Arvestatud , korrektne oli § 2 lg 4.
Eelnõu § 13 lõike 1 punkti 4 juures viidatud joonealuses märkuses parandada viide tehnilistele suunistele järgmiselt: Euroopa Komisjoni teatis 2021/C 373/01 „Taristu kliimakindluse tagamise tehniliste suuniste aastateks 2021-2027“ (ELT C 373, 16.9.2021, lk. 1-92).	Arvestatud.
Eelnõu § 16 punkti 8 juurde lisada täiendav selgitus, et kliimakindluse ja „ei kahjusta	Selgitame. § 16 käsitleb eelnõustamist. §-i 13 lõike 1 punktid 3 ja 4 kohustavad taotleja esitama

oluliselt“ dokumentatsioon peab olema esitatud enne rahastusotsuse tegemist. See on kooskõlas EK tehniliste suunistega kliimakindluse tagamise kohta (punkt 1): oluline on konkreetselt ja usaldusväärselt dokumenteerida kliimakindluse tagamise toimingud ja protsessid, eelkõige seetõttu, et kliimakindluse tagamise dokumentatsioon ja kontroll on investeerimisotsuste põhjendamise oluline osa.	taotluse esitamisel asjakohased kinnitused ning dokumentatsiooni. Taotluse rahuldamise otsust, mille alusel tekiks taotlejal õigus rahastusele enne seda, kui rakendusüksus on veendunud, et taotlus on kooskõlas §-i 13 lg punktidega 3 ja 4, ei ole seega võimalik teha.
KULTUURIMINISTEERIUM	
Eelnõu § 8 lõikest 5 on sõna „grupierandi“ järelt jäänud ekslikult välja sõna „määruse“.	Arvestatud
Eelnõu 3. peatüki pealkirjast on välja jäänud sõna „partnerile“, kuigi säte reguleerib nõudeid partnerile.	Arvestatud
Eelnõu § 12 lõige 3 sätestab tingimused, millele taotleja ja partner peavad vastama. Eelnõu punkt 2 sätestab, et taotlejale/partnerile Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata. Sätte sõnastus on eksitav, sest sõnastuse kohaselt peaks kohustus olema täitmata, mitte täidetud. Nõude sisuks peab olema kohustus, et abi tagasimaksmiseks esitatud korraldus on täidetud.	Arvestatud
Eelnõu § 13 lõike 1 punkti 20 on ekslikult jäänud sõnad „taotleja ja“.	Selgitame. „taotleja, ja partneri olemasolul, partneri kinnitust...“ on vajalik, et nõuda mõlema kinnitust (partneri olemasolu korral) vastavuse kohta §-s 12 toodud nõuetele.
Eelnõu § 13 lõike 1 punkti 22 kohaselt nõutakse taotlejalt kinnitust riigiabi loa heakskiitmise kohta Euroopa Komisjonilt. Konkurentsiseaduse § 341 kohaselt esitab riigiabi loa ehk teatise Euroopa Komisjonile toetuse andja ja see ei ole taotleja kohustuseks ka eelnõu alusel. Seega tekib küsimus, miks peab taotleja kinnitama riigiabi loa heakskiitmist Euroopa Komisjonilt, kui see info saadetakse toetuse andjale.	Selgitame. IPCEI riigiabi loa taotlemine ei toimu reeglina sünkroonis konkreetse meetmega nagu näiteks käesolev investeeringute toetus ning samuti on IPCEI eelteatise ja ametliku teatise protsess reeglina vähemalt aastane protsess. IPCEI riigiabi loa taotlemist võivad, sõltuvalt IPCEI-st, koordineerida erinevad ministeeriumid, kes peavad sel juhul leidma ka asjakohase rahastamislahenduse IPCEI projektide toetamiseks. IPCEI teatise p 35 soosib eri riigibiliikidega kumuleerimist, ning seetõttu on võimalik teatistes tuua välja, milliste meetmete koosluses rahastamine eeldatavalt toimub. Taotleja kinnituse küsimine võib seega olla asjakohane, kui IPCEI protsessi koordineerib mõni teine ministeerium kui Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning vajalik on info IPCEI teatiste hetkeseisu kohta.
Eelnõu § 14 või § 17 palume täiendada infoga taotluse esitamise kohta. Eelnõust ei selgu, mis	Arvestatud, täiendatud § 15 lõiget 1

vormis või süsteemi kaudu tuleb taotlus esitada ehk puudub nõutud taotluse esitamise kord (ühendmääruse § 41 lõike 1 punkt 16).	
Eelnõu § 16 lõige 4 sätestab, et positiivne eelhindang ei ole rakendusüksusele taotluse rahuldamisel siduv. Juhime tähelepanu, et enne taotluse sisulist hindamist ei saa taotluse rahuldamisest rääkida, mistõttu tuleb kasutada rahuldamise asemel sõna „hindamisel“.	Arvestatud.
Eelnõu § 17 lõige 5 sätestab, et rakendusüksus võib taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus hinnata „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte ning kliimakindluse hinnangute ja esitatud dokumentide vastavust § 13 lõigetes 2 ja 3 toodud suunistele, kaasates selleks vajaduse korral eksperte. Ebaselgeks jääb, millistel juhtudel seda nõuet kontrollitakse ja millistel mitte ning miks on see tehtud rakendusüksuse õiguseks, mitte kohustuseks.	Arvestatud , sätestame selgelt kohustusena.
Eelnõu § 18 palume täiendada infoga projektiplaani esitamise kohta (millal seda teha tuleb) ning eelhindangu edastamise kohta (millal ja kuidas eelhindang edastatakse).	Selgitame , et § 18 käsitleb nõuetele vastavaks tunnistamist ning antud §-s ei ole asjakohane seda veel täiendavalt reguleerida. Täiendasime §-i 16.
Eelnõu §-s 19 on toodud taotluse valikukriteeriumid ja hindamise põhimõtted. Juhime tähelepanu, et viidatud paragrahvi lõike 2 seletuskirja selgituse juurest on ekslikult osa lausest välja jäänud. Kirjas on, et „lõike 2 kohaselt hinnatakse taotlusi vajadusel rakendusüksuse moodustatud nõuandva valikukomisjoni toel ning kaasata sõltumatuid eksperte.“	Arvestatud
Eelnõu § 24 lõikesse 2 tuleks lisada viide § 10 lõikele 1, sest ka seal on sätestatud kohustused partnerile (punktid 2–6, 8–11 ja 13–16).	Arvestatud
Eelnõu § 24 lõike 5 puhul juhime tähelepanu, et teavitamiskohustuse nõue tuleneb ühendmääruse § 10 lõike 1 punktist 13 ja see on juba eelnõu § 24 lõikega 1 kaetud.	Arvestatud
Eelnõu § 24 soovime lisada toetuse andja kohustusena eelnõustamise läbimine.	Selgitame. Leiame, et sätte lisamine ei ole vajalik kuivõrd taotlusega esitatavate kohustuslike dokumentide ja kinnituste osaks on eelnõustamise tulemusena antud positiivne eelhindang.
Eelnõu § 26 lõikes 1 on viga. Sõna „toetuse“ asemel peab olema sõna „taotluse“.	Arvestatud
Lisaks juhime tähelepanu, et ehitusprojektide koostamisel tuleb arvestada ka nende kooskõla muinsuskaitse eritingimustega (seal, kus see on asjakohane). Palume võimaluse korral	Arvestatud , täiendatud § 7 lg 3 p 1

nende koostamise ja uuringute tegemise kulu eelnõu raames abikõlblikuks teha.	
MAAELUMINISTEERIUM	
Maaeluministeerium koostab ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määruse „Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus“ eelnõu märkusteta.	
IDA-VIRU OMAVALITSUSTE LIIT (ÕÜF JUHKOMISJONI LIIGE)	
Välistada toetused tuule- ja päikeseparkide arendamisesse, sest need ei vaja mingit toetust ja ilma toetuseta atraktiivsed raha paigutamise kohad. Ainus koht, kus võiks toetust vaja minna on võimalikud põhivõrguinvesteeringud, mis tagavad parema juurdepääsu suuremale hulgale taastuvenergia tootjatele, aga kindlasti mitte tuule- ja päikeseparki investeeringud ise. Veelgi enam: tuuleparkide investeeringute toetamine oleks otseselt suunatud 2 kuni 3 projekti toetamiseks, mis kuidagi ei lähe kokku avatud konkurentsiga. Kui üldse taastuvenergia tootmist toetada siis juhitavaid tootmisvõimsusi ja/või salvestamist.	Arvestatud, MKM nõustub, et tänaste turuhindade ja teiste meetmete (sh vähempakkumised) taustal ei ole päikese- ja tuuleparkide rajamine antud meetmest asjakohane. Eri energiavaldkonna tehnoloogiate arendamisse ja tootmisse investeerimine, sh salvestamistehnoloogiad või päikese- ja tuuleparkide komponendid, on antud meetmest aga jätkuvalt toetatav.